

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 27. (87.) ÉVF. • 6. SZÁM • 2017. JÚNIUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Pünkösdi reménység

• A mester meghalt. Félelem szállt a tanítványok szívébe, csak titkon, lopva keresték egymást. De nem hagyták el Jeruzsálemet. És imádkoztak. Ebből merítettek bátorságot, így érezték meg Isten erejét magukban.

És kitöltetett rajtuk a Szentlélek ereje, és nyelveken szóltak, és közösséget alapítottak.

A mester meghalt, de tanítása eleven, ma is hat ránk.

Ma is vagyunk úgy, hogy csak titkon, lopva merjük megélni hovatartozásunkat.

Az az eszköz, amelyben fellelhetjük Isten és a magunk erejét, ma is rendelkezésünkre áll.

Az első keresztény közösség csodáját ma is megélhetjük: kereshetjük a közösség megtartó erejét egymásban, tehetünk azért, hogy közösségeket alakítsunk, hogy éltessek a megélőket. Családban, barátokkal, egyházi és civil szervezetekkel, mindazokkal, akik megérezték: külön-külön kevesebbre vagyunk képesek, mint együtt.

Áldott pünkösödöt!

A tartalomból:

Az isteni beavatkozásról és az emberi válaszról

4

Hétköznapi diadal

6

Otthon lenni a közösségben

7

Laudáció Balázs Sándor unitárius lelkésről

9

Útő Lajos halálának 40. évfordulójára

12

„Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben...” (ApCsel 2,42)

EGYHÁZUNK HÍREI

● **Fohással emlékeztek április 22-én 1956 unitárius áldozataira a Budapesti Unitárius Egyházközségben.** A megemlékezésen Barabássy Somogy Őrs szobrász alkotását mintegy száz hívő és vendég jelenlétében avatták fel az egyházközség udvarán.

● **Április 24–26. között szervezték meg Nagyenyeden, a Bethlen Gábor Kollégiumban a protestáns felekezetek első országos olimpiáját.** Erdély 13 megyéjéből 114 diák érkezett Nagyenyedre, hogy a vallás tantárgyversenyen megmérteessen. A református, evangélikus és unitárius felekezetű fiatalok vetélkedőjét az Oktatási Minisztérium, a Fehér Megyei Tanfelügyelőség és a nagyenyedi református kollégium szervezte. **Az unitárius diákok eredményei** (valamennyien a János Zsigmond Unitárius Kollégium diákjai): **I. díjak:** Czire Ráhel Orsolya, Garfield Adrienne és Nagy Norbert. **II. díjak:** Czire Hanga Debóra és Grancea Dalma. **Dicséret:** Kiss Boglárka Dalma. Gratulálunk a díjazottaknak!

● **Április 26–27. között került sor a 2. évnegyedi lelkésztovábbképző tanfolyamra Kolozsváron.** Szerdán a lelkészek a közös ima után Kovács Sándor teológiai tanár *Az unitárius egyház mint reformátori örökség*, illetve Rácz Norbert Zsolt kolozsvár-belvárosi lelkész *A progresszív kereszténység. Visszatekintés és útkeresés* című előadásait hallgatták meg. Az esti istentiszteletet Koppándi Botond Péter teológiai tanár tartotta.

Csütörtökön Rezi Elek teológiai tanár *Új katolikus–protestáns párbeszéd a reformáció 500. évében. Ami mögötte van és ami előre mutat* címmel, Czire Szabolcs teológiai tanár *A „protestáns bibliaértelmezés” kincsei és korlátai. Számvetés és kitekintés* címmel, míg Bálint Róbert Zoltán közigazgatási előadó-tanácsos *A reformáció prédikátorától a sokszerepű lelkészig. Funkcióváltozások a lelkészi szerepekben* címmel tartott előadást.

● **Május 6–7-én, 33 évvel az utolsó látogatás után Árkosra érkezett a Püspöki Vizitáció.** A Vizitációt a falu határában fogadta az egyházközség vezetősége és hívei, valamint az árkosi hagyományörző huszárok egy csoportja. A Vizitáció örömmel nyugtázta az egyházközség műemlék templomának állapotát és a várfal javítási munkálatainak folytatását. Az egyházközség vezetésével való találkozás során számba vette a közösségi élet megtartására és fejlesztésére tett törekvéseket, az egyháztársadalmi szervezetek működését, a gyermek- és felnőttkórus munkáját, valamint a jövőre vonatkozó terveket.

● **Május 8-án ünnepélyes keretek között került sor az Országgyűlésben az újraválasztott köztársasági elnök, Áder János beiktatására.** Az eseményen egyházunkat Bálint Benczédi Ferenc püspök képviselte.

● **Május 13-án Homoródszentpéteren tartottak találkozót az Összehangoló házassági felkészítő** eddigi működésének kielemezése, a problémákra való közös megoldáskeresés és a program további működésének, illetve kibővítésének továbbgondolása céljából.

● **A 13. századi sepsikilyéni unitárius templom egyike azoknak a középkori istenházáknak, amelyek falain még látható a Szent László-legenda.** A legenda jelenetsorának restaurálása a Teleki László Alapítvány koordinálásában, a külhoni magyar műemlékek felújítását segítő Rómer Flóris Terv keretében valósult meg. A képek helyreállítását a marosvásárhelyi Kiss Loránd falkép-restaurátor végezte. A falképek ünnepélyes átadása május 17-én volt.

● **Május 20-án ünnepélyes keretek között beiktatták Nagy-Mártéfi Tímea énlaki lelkészt.** A beiktató beszédet Bálint Benczédi Ferenc püspök tartotta, a beiktatást Lőrinczi Lajos esperes végezte.

Egyházköri közgyűlések

Május 13-án került sor Kolozs-Tordai Egyházkör, a Magyarországi Egyházkerület, a Székelykeresztúri Egyházkör közgyűléseire Magyarországon, Budapesten, illetve Csehétfalván.

Május 20-án tartotta közgyűlését a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör Sepsiszentkirályban, illetve a Székelyudvarhelyi Egyházkör Homoródszentmártonban.

Május 27-én Segesváron ült össze a Küküllői Egyházkör közgyűlése.

Egyházköri hírek

● Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör

Május 12–14. között szervezte meg a sepsiszentgyörgyi egyházközség a *Hit és szabadság napokat*. A rendezvényen sor került beszélgetésekre *A hitről szabadon – szabadságról hittellel* címmel, éjszakai Biblia-olvasási maratonra, gyermekprogramokra, koncertekre.

Május 13-án szervezték meg a Petőfi-program önkéntesei – az unitárius és református egyházak segítségével is – a *II. Fogarasi magyar napot* a szórványmagyarág identitásának erősítése céljából.

● Marosi Egyházkör

Április 12-én Marosvásárhelyen az evangélikus templomban az *Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület okleveleinek átadására* került sor. Papp Noémi evangélikus, Kántor Attila Béla református és Sebestyén Péter római katolikus lelkészekkel együtt EMKE-oklevélben részesült *Kecskés Csaba marosvásárhely-kövesdombi lelkész-esperes* is. A laudációt Nagy László Bolyai téri lelkész mondta.

● Kolozs-Tordai Egyházkör

Április 30-án istentiszteletre került sor az *Együtt Isten völgyében* rendezvénysorozat keretében a *sinfalvi unitárius templomban*. Az imát Bálint Róbert Zoltán mészki lelkész mondta, prédikált Fülöp Júlia ifjúsági lelkész. Marosán Csaba kolozsvári színművész *Luther asztalánál* címmel tartott előadást.

LÉLEKKENYÉR

Egy szívvel és egy lélekkel

MAKKAI-ILKEI ILDIKÓ

Egy alkalommal a gyülekezetünkben élő 8 éves kislány eszavakat mondta: „Nagyon szeretek templomba járni, csak az a baj, hogy amikor a pap néni azt mondja: Imádkozzunk csendben, magunkba szállva, én soha nem tudom befejezni az imámat.” A negatív kritika, amely oly komolyan hangzott a gyermeki ajkon, végtelen örömmel töltött el: „Miért is, mitől is félhetnék én az Isten tanyerén”, hisz gyermekeink tudnak, akarnak, szeretnek imádkozni.

De azóta mindig félelemmel ejtem ki a csendes imára hívó, indító mondatot, s míg imakéréseim szárnyra kelnek, ott zakatol a gondolat: kimondjam-e vagy még ne az áment. Nem segít rajtam az sem, amit valamikor megtanultam, a csendes ima időtartama körülbelül annyi, mintha végigmondanánk magunkban Jézus imáját. Ma már tudom, hogy ez nem mindig elég. Mert van úgy, hogy nem adunk elég időt egymásnak, magunknak, sokszor nem elég az időnk megvallani a megvallhatót, imába szóni a gondolatot, szavakba gyúrni az érezhetőt, nincs elég időnk megpihenni, nincs elég időnk dalolni, játszani, nem marad időnk mosolyt, bátorítást küldeni.

Egy rövidfilmet láttam nemrég, amelyben két idős ember egy parkban ül a padon, körülöttük zajlik, rohan az élet, és egyikük megkérdezi a másikat: „Ha előlről kezdenéd, mit csinálnál másképp?” A felelet így szólt: „Többet szeretnék, többet játszani, többet nevetni!”

Egy Himalája-expedíció alkalmával történt, amikor a hegymászók nagy emelkedőn keresztül az első fennsíkra megérkeztek, kispihenőt tartottak. Az indiai teherhordók a fáradságtól kimerülten

roskadtak a földre. Az európai vezető és a teljesítményre éhes hegymászók nemsokára továbbindulásra szólították fel a csoportot. Az indiaiak meg sem mozdultak. Mintha nem is hallották volna a vezényszót, szemüket a földre szegezték és hallgattak. Amikor a vezető rájuk kiáltott, ők csodálkozó

a verset, s ennek kapcsán e kifejezést: identitástudat, ami önazonosság-tudatot jelent. Nem tudom, miért, de akkor ezt a kifejezést egy életre megjegyeztem. A vers a fogásba került szarvasborjúról szól, amely egy tanyán, borjak között nőtt fel. „A szövegben négyszer fordul elő az elfeledte szó, ezzel nyo-

„Ezek valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt.”

(ApCsel 1,14)

szemmel tekintettek fel. Végre az egyikük megszólalt: „Uram, nem tudunk továbbmenni. Imádkoznunk kell, hogy a lélek utánunk jöjjön, mert lemaradt tőlünk!”

Sokszor gyermekeink tudják, érzik a legjobban, hogy a lélek lemaradt, és ők üzenik felénk, lassítani kellene, időt kellene adni akár egy hosszabb csendes imára, időt kellene adnunk egymásnak többet szeretni, többet játszani, többet nevetni! Mert a lélek, a lényeg sokszor lemarad, elmarad tőlünk! Va-jon 2000 esztendő utunk során mi maradt el tőlünk, belőlünk a ránk bízott drága kincsből? Pünkösöd ünnepén visszatekintünk a kezdetre, és arról beszélünk, hogy pünkösöd a Lélek kitöltésének és a keresztény egyház megalakulásának ünnepe. Hol vagyunk mi ebben a történetben, és mit jelent ma számunkra Jézus tanítványának, unitárius közösségünk tagjának lenni, mit jelent keresztény identitástudatunk, önazonosság-tudatunk? Eszembe jutott *Az irisórai szarvas* címet viselő Áprily Lajos költemény. Hatodikos diák lehettem, amikor először hallottam ezt

matékosította a költő, hogy a szarvasnak végképp le kell mondania a természeti világról, hogy alkalmazkodjék az emberi környezet-höz. Sokatmondó az is, ami hiányzik a szövegből. A szarvas élete során csak *felejt*, de *semmit sem tanul*, azért, amit elveszített, semmit sem kap cserébe. Az identitásvesztés szabadságvesztéssel párosul, s a szabadsághiány identitáshiánnyal” (Boros Dávid). Mindez egy pillanat alatt megváltozik, amikor „nyárutón, a kék havasról... szarvasbögés bűgött a völgybe le”.

„S akkor: párát zihált remegve szája,

idegen lett palánkos otthona,
idegen lett testvére, mostohája –
s a ködbe hördült, mint az orgo-
na.”

Amit eddig a szarvas értelme nem sejtetett vele, és érzelmvilágában sem sejtett fel, azt most az ösztönei százszázalékos megbízhatósággal s dinamikával jelezték: ő szarvas, végig az volt, identitása nem változott, csak éppen identitástudata hiányzott. A szarvasbögés hangja azonban az elfelejtett múltját emlékezetébe bevillantva,

érzelmeit teljesen felkavarta, és rádőbentette valódi lényegére. Az értelmezők közül sokak szerint a költő a Trianon utáni erdélyi magyarságot szeretné figyelmeztetni identitástudata megőrzésére.

A pünkösdi ünnep is identitás-őrző, Jézus-tanítványságunkra figyelmeztető, ennek vállalására bátorító, buzdító alkalom, és ezért fontos, hozzánk is szól. Hozzánk, akik sokszor eltévedtünk, fogságba estünk, lemaradtunk, sok mindent elfeledtünk, elfogyott az időnk vagy a hitünk, de valahol mélyen mégis őrizünk valamit abból, hogy honnan jöttünk. Identitásunk nem változott, de sokszor hiányzott identitástudatunk.

Hálásak vagyunk, amikor a mi életünkbe is valaki, valami bevilantja, hogy hova tartozunk, hol a helyünk, honnan jövünk, merre tartunk. Ilyen bevillantó, fényt hozó áldott alkalom életünkben minden ünnep! Az ünnep, amely

összegyűjt, egybegyűjt minket, hogy – mint az első pünkösdkor – együtt legyenek, akik fontosak voltak egymásnak, amikor elkelt a bátorító szó. Az ünnep ölen mi is együtt vagyunk, testvérek, tanítványok, egy közösség tagjai, és a minket is átjáró Szentlélek ereje arra bátorít, azt üzeni nekünk, merjetez egy szívvel, egy lélekkel imádkozni egymásért és magatokért. És imádkozó szívetek megérzi az összetartozás, együvé tartozás valóságát és élményét. Imádkozó szívetek együtt tud dobanni, együtt énekelni, imádkozó szívetek meglátja a másik emberben a testvért, az atyafit! Merjetez egymásra reámosolyogni! Ha ezt meg merjük cselekedni életünk pünkösdein, és miért ne, mindennapjain, akkor tudni fogjuk, honnan jövünk, de még azt is megsejtjük, hogy merre van utunk folytatása.

Az első tanítványok erőt kaptak, amikor eljött hozzájuk a Szent-

lélek. Nekünk is szükségünk van a pünkösdi lélek erejére, tüzére, azért, hogy felbuzduljunk, megerősödjünk, mint az első tanítványok, velük együtt mondhassuk, érezhessük azt, amit ők is mondtak, éreztek, amikor bátran kiállottak: igen, itt a helyem, jó helyen vagyok. Egyszerűen: a helyemen vagyok! És amikor ezt ki tudjuk mondani örömmel, meglelégedettséggel, hálával, akkor tudni fogjuk: itt vár ránk az ajándék, ahol ünnepelni szoktunk, ahol örömmünk van, és ahol sírunk, ahol szomorúak vagyunk. Itt, ahol megállunk egy bölcső mellett, egy betegágyánál, egy koporsó fölött. Hiszen mi itthon szoktunk örülni is, sírni is, megvigasztalódni is, félni is, dolgozni is. Hogy beérhessen a lélek, a lelkünk, adjon Isten jó megpihenést az ünnepen, s a megpihenés után felbuzdulást, megerősödést, megmaradást nekünk is a Jézust követők örök útján.

Az isteni beavatkozásról és az emberi válaszról

KOPPÁNDI BOTOND PÉTER

• Pünkösöd az isteni beavatkozás és az emberi válasz együtthatása.

Régmúlt esemény már a jeruzsálemi bevonulás, lejátszódott már a nagypénteki dráma. A húsvéti misztérium maradt – meg a rengeteg kérdés: Akkor most feltámadt, vagy nem támadt fel? Bent volt, vagy nem volt bent? Ha bent volt, akkor ugye mindennek vége. Ha meg nem volt bent, akkor hol van? Miért nem szól, miért nem ad életjelt? Isten Fia volt, vagy nem volt Isten Fia?

A kapott válasz nem visz előre: a kő el volt hengerítve, a sziklasír üres volt. – Mit lehet kezdeni ezzel?!

Keserves negyvenkilenc nap következik: megtagadás, öngyilkosság, pánik. Féltő, hogy a pásztor

nélkül maradt nyáj egykönnyen szétszéled! A szaknyelv azt mondja, hogy sokállapot, amiben a tanítványok lehetek: bénultság, cselekvésre képtelen emberek, tépelődő, önmarcangoló kérdésekkel viaskodva. Vajon a Mester így akarta? Erre tanított? Azért adott magából ennyit, hogy most a szélrózsa minden irányába szétfutva ki-ki visszatérjen régi életformájához, és így a drága örökséget veszni hagyjuk? – Volt így értelme a három évnek?

Aztán elérkezik az 50. nap, és a Jeruzsálemben összegyűltek különleges élményben részesülnek. Nagyon eleven és színes a leírás: „Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyan-

azon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel...” (ApCsel 2,1–4)

Isten beavatkozott!

De az általános döbbenetben, a hatalmas szélzúgás és a fel-fellobbanó lángnyelvek közepette még mindig ott a kérdés: „Mi akar ez lenni?” (2,12)

Péter az, aki legelőbb feleszmél. Ő, aki a háromszori megtagadás súlyos terhét hordozza vállain, most erőt vesz magán, és kivágja a kereszténység első nagy szónoklátát! Érzi, hogy legalább ennyivel

tartozik Jézusnak. „Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljétek szavaimra, és tudjátok meg, mit jelent mindez!” (2,14) Halljuk? Látjuk magunk előtt? – Tisztára filmjelenet!

Emlékeztet Jóel próféta ígéretére: *Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak.*” (2,17)

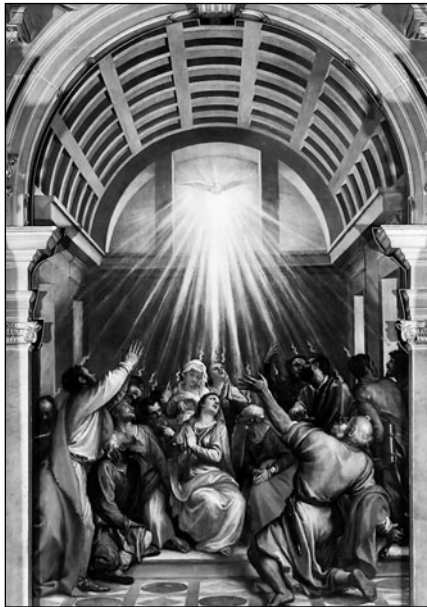
Egyre jobban belelendül, érzi, hogy szavának súlya van. Lelkesítve cselekvésre hívja a jeruzsálemiakat, megtérésre és megkeresztelkedésre szólít, a miértre is választ ad: *„Mert tiétek ez az ígélet és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk.”* (2,39)

A jeruzsálemiek pedig valószínűleg tapsolni kezdtek, fölugráltak helyükről, hangos ovációba kezdtek, Hollywood miatt legalábbis így képzelem el egy nagy szónoklat után a reakciót.

A befejezés is már-már idilli: *„Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.”* (44–47)

Pünkösdeinken itt meg szoktunk állni, és ünnepeljük az isteni beavatkozást. Pedig a csoda önmagában nem elég, ha nem követi emberi reakció. A „szürke hétköz-

napok” csak ezután következtek: a megtért, megkeresztelkedett emberek a Szentlélek ugyan tanítványokká avatta, de apostolokká csak úgy lehettek, ha az evangéliumot, a jó hírt, a keresztény üzenetet megélik a mindennapokban, és elhordozzák a nagyvilágban. Elkezdődött az egyházszerzés.

Titiano: Pünkösöd (1545)

Éppen ezért az ApCsel egyik legfontosabb mondata az *„Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban.”* (2,42) Megmutatja, hogy a keresztény egyház már akkor az imádkozásra, a tanításra, a közösségépítésre és a szeretetszolgálatra épült.

A Szentlélek kitöltetése csak úgy vált teljessé, ha a Jeruzsálemben kapott isteni erőt gyülekezeti közösségek építésére használták – imával, szó- és cselekedetbeli tanítással, szolgálattal és közösségte-remtéssel!

Ez az emberi válasz teszi teljessé az ünnepet. Nélküle az első

pünkösöd csupán „égszakadás-földindulás” maradna.

Emlékeztek az 1989-es decemberi eufóriára? Úgy éreztük, hogy kitöltetett a Szentlélek! Hogy végre szabadon és szépen élünk majd, és „belenövünk egymás szívébe.”

De az évek múltán a lelkesedés lankadt, a tettvágy megcsappant, és sok helyütt csak a lemondás maradt.

Életerő ott maradt, ahol a „hétköznapok forradalmát” komolyan vették. Ahol a látványos építkezés mellett odafigyeltek a lelkek összeszövésére is. Ahol „ketten vagy hárman” úgy gyűltek össze, hogy tudták: a szövetségkötések áldott alkalmi azok.

Ma sem tudunk okosabbat kitálatni, mint az első apostolok: kell az istentisztelet, ahol „Isten szeretetét ünnepeelve” imádkozhatunk, kell a jézusi tanítás, amely a 21. században is Ariadné fonala, kell a felebarát iránt megnyilvánuló szeretet, mert csak így épül a közösség, és azt a kevés kenyeret is meg kell osztani, mert Isten asztalánál mindenkinek legalább csipegetnie kellene.

Az isteni ihletésre így érkezik emberi válasz. Az emberi munkára pedig így jön isteni áldás. Amikor évről évre pünkösöd ünnepén összegyűlünk, tudatosítsuk magunkban: azért vagyunk, mert az első pünkösödkor a Szentlélek mint isteni erő kitöltetett, és mivel kétezer éve mi emberi válaszként megpróbáltunk gyülekezeti közösségeket létrehozni és éltetni, ez a beavatkozás most is megtörténik. És erőt kapunk, hogy ebben az örök körforgásban, ünneplő tanítványokként a hétköznapok apostolai lehessünk.

Alkalmi szociális szálláslehetőség

A Gondviselés Segélyszervezet és az érintett egyházközösségek öt erdélyi városban ingyenes szálláshelyet biztosítanak rászoruló betegeknek és/vagy kísérőiknek, akik műtétre, egészségügyi vizsgálatra vagy kezelésre érkeznek.

Az alkalmi igénylésekkel a következő személyekhez lehet fordulni:

- **Kolozsvár:** Vagyas Attila (0740 133 027)
- **Marosvásárhely:** Kiss Matild (0365 449 315)
- **Brassó:** András Erika (0787 584 862)
- **Sepsiszentgyörgy:** Péterfi Zita Ágnes (0267 313 813)
- **Csikszereda:** Solymosi Alpár (0742 153 716)

Hétköznapi diadal

SZABÓ ADÉL JÚLIA

• Diadal, győzelem. Forгатom e két szót szívemben. És a legelső, ami eszembe jut e szavak kapcsán, hogy szeretném egyszer teljes szívűből kiáltani: „Győztem!” Vajon elég-e a hátralevő életem ahhoz, hogy megtegyem? Mikor jön el az a nap, vagy eljön-e egyáltalán, amikor egy pap ezt kiabálhatja? Talán ha befejezzük hamarosan a kálnoki harangláb felújítását, és teljes pompájában áll, felmegyek a létra legfelső fokára, és ott elkiabálom magam. Győztem. De tudom, nem ez a győzelem. Más irányban kell keresnem. Befelé.

Kimegy a magvető vetni, és – meghajolva a Teremtő akarata előtt – tenyerébe veszi a magot, és minden egyes mozdulata olyan, mint egy fohász, egy imádság. Add, Uram, hogy jövődj legyen, termés, táplálék. Add, hogy az őseimtől tanult folytonosság ne szakadjon meg. Amikor vet a magvető, nem válogat. És hullik a mag a jó földbe, hull a sziklás talajba, hull a tövises közé és az útszélre is. És termést csak az hoz, ami a jó földbe esett.

Aki elszegődik Isten munkatársának, az magvető lesz. Menti a magot rendületlenül, és veti időt és energiát, testi és lelki egészséget nem kímélve. Mert tőle elvárják, hiszen neki az a dolga. Vet a terméketlenség, a folyamatos elutasítottság, a kudarcok ellenére is. De van egy fontos része a magvetésnek, ez pedig a magvető lelkülete. A magvető azért vet, mert hisz, hisz a feladatában, a földjében, a magban és a folytonosságban, abban, hogy minden egyes elhullatott mag után jövődjöt alakít, teremt. De mi történik akkor, ha a magvető lelke megkeményedik, üres lesz? Ha a sokszori csalódástól azt mondja egy reggel felébredve, hogy nem számít, nem vetek, mert nincs is miből, nincs is kinek, mert nincs is értelme. Kiüresedtem. A folyamatos visszautasítottságtól, közömbösségtől üres lesz a vezető, a pap, a tanító, az édesapa és az édesanya, és üres lesz a gyermekük is. Sokszor elkese-

„...fényt tükrözök csak, sár nem ér”

(Váci Mihály)

redik a magvető az ő lelkében. Sokszor kérdések százát, panaszok ezrét tudná felsorakoztatni keserűségben.

De ha eljön a magvetés ideje, az igazi magvető engedelmeskedik az isteni hívásnak, és veti a magot. Megújuló hittel, rendületlenül, mert aki hisz a magvetés varázslatos szentségében az nem tud lemondani a hivatásáról. Hiába van ott a sziklás talaj, hiába neki a tövises, hiába az útszél. Ő vet, mert hisz. Hiszi, hogy minden egyes mozdulatával, minden egyes szívdobbanásával egy hatalmasabbnak is vet. Itt már megszűnik a panasz, távolivá válik a megnevezettség kudarca. Kimegy a magvető, és amikor megérzi a föld illatát, az addig érzett fájás, csalódás, bánat, kudarc átalakul benne erővé. Meghajol a Teremtő akarata előtt, és újra tenyerébe veszi a magot, és minden egyes mozdulata olyan, mint egy fohász, egy imádság. Add, Uram, hogy jövődj legyen, termés, táplálék. Add, hogy az őseimtől tanult folytonosság ne szakadjon meg. Add, hogy a tőled kapott megújuló hittel tudjam vetni a magot oda is, ahol ma még tövises, sziklás a talaj, de holnaptól, holnaputántól teremni fog bár egyetlen kalászt. Ez a rendületlen hit, ez a mindent elfedő ősi elszántság, ami egy hatalmasabbtól való, ez az igazi diadal, ez a győzelem. Igen. Győztél. Valahányszor fel tudsz állni, önmagad mélységéből ki tudsz lépni, szolgálni, adni, jobbitani tudsz azon a közösségen, amelybe vettél. Győztél. Megéled a csendes diadalt.

Ez a mélység pünkösdsje.

Az Unitárius Kalendárium rejtvenypályázatának eredményhirdetése

A 2017-es könyvnaptár rejtvenypályázatára 53 helyes megfejtéssel lehetett jelentkezni. Összesen 44 megfejtés érkezett, amelyből 19 bizonyult helyesnek.

Sorsolás után az I. díjat a kolozsvári **Zoltán Edit** nyerte, akinek jutalma egy Beko márkájú mikrohullámú sütő.

A II. díj szerencsés nyertese a humoródújfalusi **Jónás Ibolya**, jutalma egy Sencor márkájú elektromos grillező.

A III. díj tulajdonosa a kolozsvári **Szőcs Miklós**, aki egy Star Light márkájú kávéfőző automata-t nyert.

A nyereményeket nem postázzuk, hanem a lelkészek segítségével eljuttatjuk a lelkészi irodákba. Kérjük a szerencsés nyerteseket, vegyék fel a kapcsolatot egyházközségük lelkészeivel. Gratulálunk minden megfejtőnek!

Egyházi nyári táborok

Az unitárius egyház pályázati úton idén is pénzübeli résztámogatást nyújt az egyházközségi és egyházköri gyermektáborokhoz. Az egyetemese táborok ismertetése megtalálható a 23. oldalon.

Határidő: június 15.

A Gondviselés Segélyszervezet hozzájárul a nehéz anyagi helyzetű jelentkezők részvételi költségeihez. A vonatkozó igényt az illetékes lelkészek az előzetes bejelentéskor jelezzék.

Otthon lenni a közösségben

A szentháromsági születésű Magyar Zita Emese harmadéves teológiai hallgatóval, az ODFIE alelnökével Fülöp Júlia, az ODFIE elnöke beszélgetett. A teljes interjú a Facebook-oldalunkon olvasható.

• **Zita, az első pünkösd eseményeit minden keresztény ismeri többé-kevésbé, hiszen ünnepeljük. Van-e a pünkösdnek személyes jelentősége az életedben?**

A pünkösd ünnep az én értelmezésemben olyan erőforrást jelent, amely lehetőséget adhat igaz, őszinte, érdek nélküli közösségek kialakítására. Éppen ezért számomra, mint elsősorban ifjúsági közösségben tevékenykedő fiatal számára, személyes jelentősége van. Évről évre figyelmeztet, hogy a felismert igazságokért ki kell állni, választott hitemért nem szégyenkezni kell, hanem vállalnom az egyéni, sajátos utamat, hogy így legyek azon közösségek javára, amelyekben részt vállalom. Úgy gondolom, hogy a pünkösd évről évre nekünk szegezi az elvárást, hogy merjünk a mindennapokban kicsit Péterek is lenni,

azaz merjünk kiállni az általunk képviselt értékek mellett, unitáriusként a másságunk mellett. Természetesen ezt nem mindig gondoltam így, sokáig fogalmam sem volt arról, hogy mit is jelent a pünkösd. Gyermekkoromban a pünkösd jelentősége kimerült abban, hogy a család elzarándokolt a pünkösd csíksomlyói búcsúra, ugyanis édesapám katolikus, és én is katolikusnak voltam keresztelve. Bár semmit nem értettem belőle, ez jelentette az akkori értelmezésemben a pünkösdöt. Aztán ahogy kezdtek megjelenni a „nagy” kérdéseim, úgy kezdett tisztázásra szorulni bennem ez az egész, és így vált a pünkösd érthetlenné. Ma már látom, hogy a lényeg nem a külsőségekben keresendő, nem is feltétlenül a csíksomlyói búcsún, hanem igazán mélyen.

• **Van egy mozzanata a pünkösd eseményeknek, amely tán nehezebben hordozható el, mint akár a lángnyelvek csodás fellobbanása, a tanítványok nyelveken szólása. Ez pedig a gúnyolódo jeruzsálemiek magatartása: azzal vádolták a tanít-**

ványokat, hogy édes bortól részegedtek meg. Tapasztaltál már hasonló hitetlenkedő, kicsinyes magatartást?

Természetesen volt már „szerencsém” találkozni hasonló magatartással, és be kell vallanom, én magam is tanúsítottam hasonlót. Van kedvezőbb és kedvezőtlenebb megoldás is, úgy gondolom, hogy a jó (már ha van jó és rossz) megoldás az, amit a tanítványok tanúsítottak. Nem álltak le vitatkozni azokkal, akik vádolták őket, hanem megtelve Isten buzdító erejével, bátran és elszántan cselekedtek, és úgy mutatták meg másoknak is az általuk képviselt úgy jó voltát, hogy elérhetővé tették számukra. Azt hiszem, ezt és így kell tenni: ki kell állni az általunk képviselt mellett, hinni kell benne, és úgy győzni meg a hitetlenkedő-

ket, hogy számukra is elérhetővé tesszük azt, amit képviselünk.

• **Szerinted miért nem ünnepeljük olyan tudatosan, oly sokan a pünkösdöt, mint a húsvétot?**

Furcsán hangozhat ugyan, de én azt hiszem, a pünkösdrel az a gond, hogy nagyon közel van húsvéthoz, alig lélegzünk fel az egyik ünnepből, máris itt a következő. Továbbá az is probléma, hogy nem tudatosítjuk magunkban, a pünkösd a tanítványok öntudatra ébredése, és az által, amit közvetít, a legnagyobb ünnepünk kellene legyen, a vallásos ünnepszorozat kiteljesedése.

• **Az ifjúsághoz nemcsak korod, hanem tevékenységeid kapcsán is igen szorosan kötődsz. Mesélj erről?**

Fiatalként fiatalok mellett és fiatalok között élek. Jelenleg az ODFIE belkapcsolatos alelnöki szerepét töltöm be. Feladatom kapcsolatot létesíteni és fenntartani a fiókegyletekkel, az egyházköri képviselőkkel és belkapcsolatos szakosztályvezetőkkel. Körutakat és köri találkozókat szervezek közösen a köri képviselőkkel, szakosztályvezetőkkel, az elnökség más tagjaival, de feladataim közé tartozik Az Év Egylete vetélkedő koordinálása is. Ezek mellett igyekszem részt vállalni az egylet mindennemű kezdeményezéseiben. Egyszerűbben: én egyletesnek tartom magam, akinek fontos, hogy valahová tartozhasson, és hogy ezt biztosítani tudja mások számára is. Azért szeretek az egyletben tevékenykedni, mert olyan fiatalokkal találkozom, akikkel együtt jutunk el valahonnan valahová, átadhatjuk egymásnak,

amit tudunk és hiszünk, velük együtt és általuk leszek én is több. Egy mást neveljük.

• **Mi az, ami téged az ifjúsági munkához/munkában vonzott?**

Azt hiszem, ezt legegyszerűbben úgy tudnám megfogalmazni, hogy valaki, majd valakik ezt életre hívták bennem. 2012-ben, amikor először vettem részt országos rendezvényen, egy olyan kimondhatatlan valamit tapasztaltam, aminek nyomán eldöntöttem, én ide akarok tartozni, ezt szeretném tenni. Ahogyan teltek az évek, egyre inkább megtaláltam a helyem ebben a munkában, és közben az események formáltak és alakítottak. Pontosan nehéz lenne megfogalmazni, de talán az, hogy itt őszintén és tisztán élhetem a mindennapjaimat, nincsenek elvárások, nem kell megfelelni, nincsenek nagy életfilozófiák, egyszerűen teszi mindenki a maga dolgát, a maga alkatának megfelelően, és keresi, kutatja, mitől válhat teljessé az élete. Jó érzéssel tölt el és motivál, hogy fiatalokért, esetenként gyerekekért tehetek, ha csak egy kicsit is, de befolyásolhatom azt, hogy merre tartsanak. Mára már otthonossá vált, újra és újra részese akarok lenni annak *a valaminek*, amit csak itt kaphatok meg. A történet persze nem ennyire felhőtlen, mert olykor vannak pillanatok, amikor elmenekülnék, de nem tudom elhagyni, mert érzem, kellek, mert életformává vált, mert van az az élmény, amit senki más nem ért teljesen, amit csak itt kaphatok meg egy-egy rendezvény után (esetleg közben), akkor, amikor nincs papírzsebkendő. Mert ez egy más világ.

• **Hogy fogalmaznád meg, mitől más egy fiatal perspektívája?**

Úgy gondolom, attól más egy fiatal perspektívája, hogy még tiszta a lelke, reménnyel teli és van még fényessége, ettől lesz más a világ is. A bizalom szikrája még nem aludt ki a lelkében, naivan hisz az embe-

riségben, hiszi, hogy van a világnak egy másik, szebbik oldala is. Nem szorítja magát elvárások és korlátok közé, hanem bátran mer szárnyalni, bízni a véletlenben, a kiszámíthatatlanban, s így képes megélni a pillanatot.

• **Hogy látod, mit jelent ifjúsági körökben az egyházi ünnep?**

Azt látom és tapasztalom, hogy az egyházi ünnepekhez való viszony nagyon változó, nem ugyanazt jelent minden egyes fiatal életében, ugyanis nagyban befolyásolja a neveltetés. Van, aki kötelezőként éli meg, vannak olyanok, akiknek öröm, de olyan is akad, akinek beleivódott a gondolkodásába anélkül, hogy tényleg tudná, értené, hogy valójában miről szól, és közben büszkén tesz eleget az ünnepi szokásoknak, mert így tanították, ezt várják el tőle.

Hála Istennek, akadnak olyanok is, akik nem félnek kérdezni, nem félnek számukra megfelelőre alakítani az ünnepet. Megjárják azokat az utakat, amelyek nyomán az egyházi ünnep valamilyen változást hoz létre bennük. Mindezen túl azonban úgy gondolom, hogy az egyházi ünnep nyújtotta lehetőségek mellett sokkal nagyon jelentősége van számukra annak, ahogyan a családban megélik az ünnepet, tehát az együttlét, a találkozás lehetőségét jelentik ünnepeink első sorban.

• **Kockázatos dolog általánosítani, mert elvesznek az árnyalatok. Az átlagos huszoneves erdélyi fiataloktól szerinted téged mi különböztet meg? Mi az, ami összeköt velük, miben hasonlítasz rájuk?**

Volt olyan időszak, amikor erre a kérdésre az lett volna a válaszom, hogy elkezdem felsorolni azt, mi-ben is vagyok különleges, más, mint az átlag. Mára azonban nem gondolom, hogy jobb vagy rosszabb lennék bárkinél vagy éppen különlegesebb. Nem azt értem ezalatt, hogy mindenki egyforma,

hogy mindannyian másak, egyediek vagyunk. Szeretek azért mindenkit, beleértve magamat is, úgy nézni, ahogy van: ő ő, úgy, ahogy van, én én vagyok, úgy, ahogy vagyok. Keresem, kutatom sokszor még magamat is, a helyeimet, próbálgatok, ízlelgetek. Van, hogy nem jó a szerep, van, hogy rossz az irány, van, hogy téves a felfogásom, ezért Kispállal együtt sokszor mondtam már magamnak, hogy *hülye voltál*, ha elmúltott, de vallom, hogy *minden, ami van, az tanít*. Azt hiszem, ez amolyan fiatalos jellemző, és talán ezek azok a tények, amik összekötnek, amikben hasonlítok más huszoneves fiatalokhoz, vagy csak simán *a fiatalokhoz*.

• **Mit ajánlanál annak a fiatalnak, aki kíváncsi az egyletesek világára? Hogyan lehet részese?**

Minden kíváncsi fiatalnak azt ajánlanám, hogy bátran ismerje meg ezt a világot, vegyen részt a rendezvényeinken. A legegyszerűbben ugyanis úgy lehet része lenni ennek a világnak, ha ott vagyunk a rendezvényeken. Persze, tudom, hogy ez nem éppen ilyen egyszerű, ezért annak, aki érdeklődik az egyletes világ iránt, fontosnak tartom elmondani, hogy én miért élek benne, hogy számomra miért fontos, aztán azt, aki komolyan része akar lenni, „bevezetem” ebbe a világba, mellette maradok, támogatom.

• **Hogy látod, mivel fogsz foglalkozni 20 év múlva? Mit üzennél felnőtt önmagadnak?**

Azt szeretném, ha emberekkel foglalkozhatnék, elsősorban fiatalokkal. Tanítani, formálni, alakítani, és igen, alkotni szeretnék. Üzenném magamnak, hogy maradjak hű önmagamhoz, ne legyek *másolat*, és talán ezt is üzenném magamnak, de a mindenkori Olvasóknak is: „Szívd magadba, ami hasznos, dobd ki, ami nem, és add hozzá azt, amit egyedül csak Te tudsz!”

Laudáció Balázs Sándor unitárius lelkésről

BÁLINT BENCZÉDI FERENC

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület április 8-án Balázs Sándor unitárius lelkésznek több évtizedes önzetlen közösségi szolgálataért, a Romániai Falugondnokságok Szövetsége lélekmentő tevékenységének a megszervezéséért és működtetéséért Balázs Ferenc-díjat adományozott.

• „Tudjátok meg mind, én itt meg nem haltam, egy falu sara engem le nem nyugózott. Én csak elvettem magam egy picinyke helyre, oda bújtam a rög alá, hadd lám: kikeleke-e? Lesz-e rajtam virág? Termek-e gyümölcsöt?” (Balázs Ferenc: *A rög alatt*)

Balázs Ferenc lelkész ezekkel a szavakkal indítja *A rög alatt* című írását. Azt gondolom, hogy nemcsak a családi név azonos, hanem az az életfelfogás is, amelyet Balázs Ferenc képviselt mindjárt az első pillanattól, amikor ezeréves országunkat darabokra törték, Balázs Sándor unitárius lelkész életében és munkásságában tetten tudjuk élni. Élni, szolgálni, munkálkodni közösségünkért, népünkért úgy, ahogy lehet, itt és most. Feladatának, élete értelmének, küldetésének fogta fel megőrizni a tradíciókat, hagyományainkat, az újra fogékonyak és nyitottak lenni. E kettősség feszültségében az ember és közösség szolgálatában állni. A leszűkített életteret feszegetni, kemény munkával az egyénre és közösségre odafigyelve ezen a talpalatnyi földön, hogy elviselhetőbb legyen az élet az erdélyiek számára. Röviden így foglalhatnám össze közel négy évtizedet kitevő lelkési és közösségépítő munkáját.

Ki tulajdonképpen Balázs Sándor?

Homoródkarácsonyfalván, a Hargita megyei Oklánd községben született 1955-ben. Oly korban látta meg a napvilágot, amikor a „rendtartó székely falu mindennapjait” kívülről más erők irányították, és a megszokott mindennapok rendjét felborították. A csa-

ládi tűzhely melege azonban őrizte a munkaszeretetet, a másik ember tiszteletét és segíteni akarását. Első élményei ebből a lelkületből táplálkoztak, és életre szólóan megszabták számára azt az utat és életmódot, amiért érdemes élni és dolgozni. Iskoláit szülőfalujában kezdi, majd Brassóban folytatja, Kolozsváron, a Protestáns Teológia Intézetben fejezi be, amikor is 1979-ben unitárius lelkési oklevelet kap, és lelkési, gyülekezetépítői munkához fog. Két évig Marosvásárhelyen segédlelkész, 13 évig a székelykáli egyházközség lelkésze, majd átkerül a Nyárad menti Szentgericére, ahol 19 évet tölt. 2016 tavaszától Magyarzsákod unitárius lelkésze.

Így vall magáról: „Unitárius lelkészként 38 éve emberekkel, közösségszervezéssel, vezetéssel foglalkozom, megpróbáltam, megpróbálok lelkési teendőim tiszteséggel elvégezni. Azonban mindig kerestem, sikerült is megtalálnom, azt a többletmunkát, amire a falusi lelkésznek, ha ezt akarja, az időt jól beosztva, alkalmá és lehetősége is adódik.”

Székelykáli lelkészként megszervezte a marosszentgyörgyi unitárius gyülekezetet, 16 hónap alatt felépítették a jelenlegi templomot, 500 DM és 300 USD induló tőkével, a következő évben sikerült egy 3 szobás lakrészt is venni lelkési lakásnak. Úttörő munkára vállalkoztak hűvel. Sok egyházközségben hűséges gondnokával és munkatársaival több templom vagy gazdasági épület megjavításán, rendbetételén munkálkodtak. Teljesen újszerű vállalkozás volt ez azokban az években. Nem zárkózott be saját gyülekezetének gondjai közé, hanem éberrel figyelt más közössé-

gekre is, és segítségükre sietett. Példának említeném sok közül a fehéregyházi unitárius templom építésében való lelkes közreműködését.

Figyelme kiterjed a külföldre szakad vagy kényszerből távozott falustársaira is, nagy lelkesedéssel kapcsolódik be a Budapesten megalakuló Erdélyi Gyülekezet munkájába, és közel fél évig közmunkával segít a Reménység Szigete létrejöttében. Hálaadó istentiszteletre gyűjti egybe évenként nemcsak Szentgericéről, hanem a Nyárad mentéről elszármazottakat, felekezetre való tekintet nélkül.

1996 májusában a marosvásárhelyi törvényszéken bejegyzeti a szentgericei Tiboldi Alapítványt, amelynek vezetője volt. Az alapítvány szervezésében épült fel – nyugati pénzforrásból, de főleg kalákában – a falu orvosi rendelője, ami magába foglalja a családorvosi rendelőt és kezelőt, gyógyszerért, fogorvosi rendelőt, házi-beteg-gondozói irodát és egy – a 21. század igénye szerinti – családorvosi szolgálati lakást.

Az Amerikai Egyesült Államokban levő fairfaxi (Virginia állam) unitárius univerzalista testvérgyülekezet segítségével sikerült megszervezni az ösztöndíjprogramot – első között egyházában – miszerint minden 8. osztálynál tovább tanuló diák – legyen szak- és középiskola vagy egyetem – 300 vagy 500 USD-t kap egy iskolai évre (a program indításakor az említett összegek lefedték az ingázás vagy a bentlakás költségeit) természetesen vallásra, nemzetségre való tekintet nélkül.

Szentgericén 2000. január 6-án indítja el az első erdélyi falugondnoki szolgálatot. Megszervezi a szentgericei iskolások szállítását a

községközpontba, Backamadarasra, emellett végzi a mindennapos falugondnoki szolgálatot. A falugondnok a Tiboldi Alapítvány munkakönyves alkalmazottja volt.

A Romániai Falugondnokságok Szövetségét a székelyudvarhelyi bíróságon 2007 augusztusában jegyeztette be. Alapító tagok: Jakab Vilma, Egri István, Kótai Levente és Balázs Sándor. Sajnos, nagyon hamar magára maradt a szövetség gondjaival, bajaival, talán sikereivel, örömeivel is.

2007-től minden évben egy, de volt, amikor két alkalommal is megszervezte az erdélyi falugondnokok találkozóját, képzését. A falugondnokok vallomása szerint élménybeszámolójukkal, tapasztalataik megosztásával egymásnak a legjobb képzőik, tréneriek.

2011-ben megkezdtek egy programot *Az erőszakmentes konfliktusmegoldás* címmel, amire oda kell figyeljünk, mert a településeinken erősödő roma közösségek potenciális veszélyt jelentenek az egyre jobban előregedő falvainkban. Gondoljunk csak a recsenyédi, alsórákosi vagy a legutóbbi gyergyószentmiklósi esetre!

2013-tól beindította a kaláka-programot, azzal a szándékkal, hogy a kaláka lényegét, üzenetét megértő falugondnokok és más közösségi vezetők saját közösségeikben is szorgalmazzák ennek a jó gyakorlatnak a visszahonosítását. A kaláka, a kalákázás a rendtartó székely és csángó falvak egyik megtartó ereje volt a közbirtokosság mellett, a régi emberek kezükbe tudták venni sorsukat, összefogva mindenre képesek voltak, ha kellett, iskolát, kultúrotthont, védőgátat építettek, nem a külföldi könyöradományt várták. Ezt kell tudatosítani a mában, és jó példákkal népszerűsíteni. Jelszavuk: „Többben, többet, könnyebben, ezt csak kalákában lehet.” Vallja és cselekszi, szóban és tettekben is: „a kaláka mint értékteremtő megnyilvánulás az nem csak a bajban levőre, a kalákázókat fogadókra

van jó hatással, hanem a kalákázóra is.”

Kicsoda tehát Balázs Sándor? Igazi erdélyi magyar ember, aki Istenbe vetett hittel és embertársában bízva, tisztelettel és szolgáló

szeretettel jézusi tanítvány, Isten országa építésében részt vevő keresztény magyar ember.

Személyesen így nyilatkozik: „Falugondnoksággal kapcsolatos munkám 2000. január 6-ától önkéntesen végzem, senkitől – a jó szón és a köszöneten kívül, ami elég is volt, és elég ma is – semmit nem kaptam. A ROMFALSZ fenntartási költségeit – telefon, a minimális, de létező protokoll, utazás, képviselőlet – azt mind saját költséggem teszem. Jelenleg is Magyarzsákod önkéntes falugondnokaként, a ROMFALSZ elnökeként, képviselőjeként végzem munkám, mindentől függetlenül, és fogom is végezni, amíg a jó Isten erőt ad. Lelkészségem, emberségem teszi teljessé a falugondnoki szolgálat, a lassan kialakulóban levő emberi életetekbe fényt, derűt, talán egy kicsi életkedvet is tudok vinni, ez adott és ad erőt a jövőben is.”

A falugondnok egy egész közösség könyörülő szamaritánusa: szükségében segít mindenkit. Gyermekeket, ifjat jó úton vezet, a lelkileg összetört emberhez lehajol, a beteget a gyógyulás útján támogatja, a lenyugvóban levő életetek

általára vissza tudnak mosolyogni – minden rosszat elfeledve – végigküzdött életükre. Érezted valaha a viharfelhők mögül visszasütő lenyugvó nap szentséges, békét árasztó üzenetét? Ezt a békét teremti meg a falugondnoki gondoskodás az idős emberek lelkében.

A falugondnok közössége szeme, szíve, szája

Hölgyeim és Uraim!

Az utóbbi száz esztendőben magyar falvainktól csak elvettek. Olyan évtizedeket éltünk át, olyan volt az utolsó száz esztendő, amely gyökeresen megváltoztatta a falun lakó embretestvéreink életét, és nem javították, hanem rombolták az élet minőségét. A magyar falu pedig erőt jelentett és tiszta forrást. Ennek az igazságára kellen rádöbbenjünk többen, politikum, egyház és az egész társadalom. Balázs Sándor nem tudja egyedül megmenteni falvainkat, csupán az elkövetett sok bajt és kárt próbálja enyhíteni, a falun élő emberi életet elviselhetőbbé tételén munkálkodik.

Az Erdélyi Magyar Kulturális Egyesület elnöksége, amikor a Balázs Ferenc-díjra Balázs Sándor unitárius lelkészt választotta, úgy gondolom, jól döntött, és az elismerés sokunkat arra indít, hogy jobban odafigyeljünk vidéken lakó magyar testvéreinkre.

Ferenczes István írja Balázs Ferencről a nemrég megjelent *A rög alatt* című könyv kapcsán: „Nékem csak egy bajom van: kevés Balázs Ference volt az erdélyi magyarságnak! És kevés Balázs Ferencünk van ma is. Bár ha húsz-harminc falura jutna egy a hozzá hasonlóból! Akik nem várják, de művelik a csodát.”

Ezt vallom én is ezekben a pillanatokban, amikor Balázs Sándor unitárius lelkésznek az EMKE átadja a Balázs Ferenc-díjat. Isten áldása kísérje életét és munkáját. Isten áldása kísérje mindannyiunk életét.

Az utolsó üdvözet

AMBRUS LAJOS

• „Mellékelve küldök egyetlen egy gyopár virágot, melyet magam szedtem az erdélyi havasokban, tegye a már ravatalon fekvő jó mesteremnek, Brassai Sámuelnek a szíve tájékára mint utolsó üdvözetet.”

(Herman Ottó)

A Székelykő hármass csúcsa alatt naponta kétszer kel fel és kétszer nyugszik le a nap. Nem külön a szegényeknek és külön gazdagoknak, hanem mindenkinek, mert ott a vaskőcsúcsokba bizony naponta többször is belebotlik. Ott, az 1117 méteres csúcsra építettek várat az óriások, hogy vegye tudtul a világ, Várkő annak a csúcsnak a neve.

Lehet, hogy a nap ott mint csintalan gyermek reggel és este még vissza-viszabújik a sziklák hátába, azért hogy kétszer is üdvözölhessen és búcsúzhasson – járta századokon át a szóbeszéd a Székelyföld nyugati végváráról. Csodálatos hely! De a Székelykő és az Ordaskő szűk sziklavonulata alkotta gyönyörű völgyben ha meglebben a mindent kifecsegő szél, a Várkő oldalán a vaskő mégse a várépítő óriásokról, hanem az Ákos-nembeli Thoroczkay családról beszél.

– Fent – mesélik –, Thoroczkay volt az úr. Maga a vár gazdag ura sem volt tedd el, elő se vedd ember, de a vár igazi dísz a két gyönyörű lánya volt. Mint két tojás, hasonlított egymásra a két tünemény. A földön az apjukon kívül ember meg nem mondta volna, hogy melyik Klárka, és melyik Katica. De Torockón valamikor réges-régen öltözhetett a völgy, a hegy és a vár is valóságos páncélba, könnyörtelenül szétrúgott ott is mindent, mint ideges kotló a fészket, a Tündéerkertbe bebetörő vad tatár, s a rabolt kincsekkel továbbáll, ha Kézdiszékről segítségnek nem érkeznek meg a székelyek.

Nem hiába mosolygott rájuk naponta annyiszor a Székelykő hátába bújó nap.

– A fejét a kutyafejűnek, hogy ne sántuljon! – kiáltotta a két vitéz székely dalia, s kardjuktól hullott a félelmetes ellenség, mint mérges élű kasza előtt a beérett gabona.

Mint a kámfor lett oda onnan a dézsmáló had.

– Édes fiaim! – fogadta Thoroczkay a két vitéz székelylegényt. – Nézzetek csak szét – biztatta őket –, ami a várban a lelketeknek kedves, a tietek.

Bizony Klárkaiért a daliák gyilkos karddal életrehalálra egymásnak esnek, ha a várkertből nem kerül elő Katica. Kihullt bezzeg a legények kezéből a gyilok! Mintha édes álomból riadtak volna fel, csak csodálatlan nézték az őket elbűvölő teremtményeket.

– Ő lesz a tied – szólt a várúr az elámult legények egyikéhez, s avval aranykarikával eljegyezte vele Klárkát. A másik sem csapódott be. Ő megkapta az ezüstkarikával eljegyzett Katicát. A kézdí székelyek sem jártak rosszul. Királyi levéllel lett az övék a tatárjárásban elnéptelenedett vashaza, Torockó várástól, azzal, hogy legyen rá gondjuk.

Egy jó király mindig tudja, hogy mit csinál!

Mint szokott, a rabló had nem felejt. Visszatértek azok a tatárok is. De Torockón olyan volt a fogadjisten, mint amilyen az adjonisten. El kellett onnan újra vonulniuk dolguk végezetlenül a hivatlan vendégeknek, s Erdély legszebb vidéke azóta is tele jó szívvvel csak az arra érdemeseket fogadta.

Hát szállhatott volna nagy diólevélen a tanítvány, Herman utolsó üdvözlő nemcsak a kincses Kolozs-

várra, hanem a Székelykő alá is, ahol kétszer kel és nyugszik a nap, miért, hogy kétszer és két helyt, ma már senkit sem zavar, hisz ott született a nagy Brassai. Brassói szász gyökerekkel ott hirdette az édesapja az erdélyi magyar vallás hitelvét, az istenegységet, miközben Tordáról, a híres kollégium könyvtárából gyalog hordta a könyveket fel, Torockóra, hogy a fia, Sámuel, aki végül tíz nyelvet beszélt, tíz tárgyat tanított, kétméteresre nőtt és száz esztendőre tervezte életútját, Erdély utolsó polihisztorja lehessen.

– Brassai Sámuel – mondta Arany János –, a tudomány, elmésség s a logika fegyveres Góliátja. Amit Arany mondott, érdemes jól megjegyezni: az nem katalanra való beszéd. De nem így az apró termetű Gyulai Pál! Írhatott gyönyörű poémát ő a Székelykő mesés vasvilágáról, de Brassai előtt el-elkapta a hév:

Brassai Sámuel (Barabás Miklós litográfiája, 1845)

– Ilyen – mondták – a kicsi ember. Istenigazából akkor mérges, ha nála nagyobbat lát!

A szálfatermetű nagy tudós, akinek mondatközpontú nyelvszemléletét sokan csodálták, de sokan vitatták is, egyszer rá is szólt Gyulaira:

– Pál, én ma magát zsebre vágom!

Szökött erre akkorát Gyulai, mint egy pettyes gumilabda, és felsírt belőle valami, aminek nem

a szálfatermetű Brassai volt az oka:

– Meglehet, uram – visitotta a maroknyi magyar –, de akkor megesik a csoda: több ész lesz a zsebében, mint a fejében...!

Különben a Sóvidékre, ahol a hegyekre már réges-régen patyolatfehér fátyolt szítált a szelíden mosolygó telehold, s a kedvesen fecségő, szép híves patakokra vi-gyázva, békében összebújt az éger a szillel és az akáccal – mígnem

egy más rendet csináló, elhízott új urak meg nem irigyelték –, annyi idő után, ha késve is, de újra meg-érkezett békében a százesztendő polihisztor.

Nem szél kergette hulló levélen.

A tudomány, az elmésség és a logika torockói Góliátja Korondon egy ötágú kő emlékmű plakettjéről bizonygatja annak, aki érti, hogy a népnyelv, a mondattá fűzött gyöngy, a szó bevehetetlen, szikla-erős vár itt, akár az Istenük.

Ütő Lajos halálának 40. évfordulójára

ÜTŐ LÁSZLÓ

• „Hiszek egy Istenben, / Hiszek egy hazában, / Hiszek Magyarország feltámadásában!”

Érőtjeljes, csengő hangján ezzel a felemelő gondolat-lal kezdte imáját, és köszöntötte 1940. szeptember 11-én Székelykeresztúr főterén a bevonuló magyar katonákat és az összesereglett ünneplőket Ütő Lajos lelkész. Egy évvel később, 1941. szeptember 14-én, az országzászló megáldásakor elhangzott szónoklatát is mély hazaszeretet, népe megbecsülése, lokálpatriotizmusa hatotta át. Egész életére jellemző volt a nemzete iránti ragaszkodás, Istenbe vetett hite, unitárius egyházának szeretete, amelyet becsülettel, önfeláldozó munkával szolgált közel hetven éven át, egészen 1977. július 1-jén bekövetkezett haláláig.

Ütő Lajos 1885. augusztus 25-én született Küküllődombón, papcsaládban, édesapja a helybeli egyház-község lelkésze volt. Tanulmányait Küküllődombón (1891–1895), Sepsiszentgyörgyön (1895–1896), majd Tordán és Kolozsváron (1900–1904) végezte. 1904 júniusában érettségizett, az unitárius teológia elvégzése után, 1908 júniusában jeles eredménnyel papi szigorlatot tett. 1908. szeptember 1-jétől 1910 májusáig Tordán segédlelkészkedett. 1910 májusától 1924. szeptember 1-jéig Küküllődombón folytatta édesapja megkezdett munkáját, aki a 46 évi önzetlen lelképásztorsága alatt templomot, iskolát, paplakot épített a Kis-Küküllő menti faluban, kiérdemelve ezzel az „építő pap” nevet. Ütő Lajos az itt eltöltött tizennégy lelkészi éve alatt hivatásában arra törekedett, hogy édesapja, nagy elődje megvalósításait továbbvigye, tartalommal töltsen meg.

1914. augusztus 25-én kötött házasságot az ürmösi unitárius lelkész lányával, Osváth Rózsika tanítóval, és itt, a dombói évek alatt született három gyermekük: Lajos, Gábor és László.

Életében az igazi nagy fordulat 1924-ben következett be, amikor a székelykeresztúri unitárius egyház-község lelkésze lett, ahol megszakítás nélkül egészen 1952-ig, nyugdíjba vonulásáig szolgált. Nyugdíjazása után is egyháza rendelkezésére állt egészen 92 éves korában bekövetkezett haláláig.

Az unitárius egyház szolgálatában eltöltött hetven évét gazdag szellemi, társadalmi tevékenység jellemzi. 392 egyházi beszéde, 526 novellája és újságcikke jelent meg. Dombói éve alatt a Dicsőszentmártonban megjelenő *Vármegyei Híradó* és *Egyháztársadalom* folyóiratokat szerkesztette, később Székelykeresztúron az *Unitárius Egyház*, az *Aranyosvidék*, az *Unitárius szókészék* című lapok, valamint az *Unitárius Közlöny* munkatársa volt.

Nyomtatásban több könyve is megjelent: *Az Úr így akarta* (1914), *Ézsau és Jákob* (1914), *Imakönyv bevonult katonák részére* (1914), *Nébo hegyén* (1926), *Myrtusok között* (1927), *Bölcső mellett* (1928).

Írói és publicisztikai munkássága mellett aktív közéleti tevékenységet folytatott, több szövetkezet, bizottság, szervezet tagja volt. Volt hitoktató tanár, 1938-tól esperes, egyházi tanácsos, közügyigazgató, községi direktoriumi tag, a székelykeresztúri unitárius főgimnázium direktoriumának tagja. Három alkalommal a budapesti rádióban is prédikált, ezen kívül a pesti unitárius templomban több alkalommal, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Erzsébetvárosban, Segesváron, Székelyudvarhelyen, Medgyesén, Brassóban, Dicsőszentmártonban és Tordán is. Érdekesség, hogy gazdag életpályája során öt püspök alatt szolgált, és huszonkét papot temetett el.

Rendkívüli szónoki képességeinek elismeréseként hívei „aranszajú papnak” nevezték. Egyéniségét a szerénység, önzetlenség, tenni akarás, szolgálatkészség

Ütő Lajos megáldja az országzászlót Székelykeresztúron

ség jellemezte. Sosem vágyott előljárói rangra, méltósági beosztásokra. Mikor neve szóba került a püspöki szék betöltése kapcsán, akkor is visszavonult, másnak engedve át az érvényesülés lehetőségét.

A családtagjait a második világháború szétszórta Európában. Lajos Budapestre került, Gábor Párizsba, László maradt itthon, Keresztúron tanárnak. 1959-ben elvesztette feleségét. Emléküket három unokájuk: Piroska, Amália, László, öt dédunokájuk: Janka, Bálint, Annamária, Edit, Katalin, négy ükunokájuk: Má-

Az 1943-as vendiák-találkozó és a székelykeresztúri gimnázium 150 éves ünnepségének résztvevői

Ütő Lajos az ünnepségre érkező Józán Miklós unitárius püspököt üdvözli

tyás, Tamás, Kata Hanna, Botond őrzi és ápolja nagy tisztelettel, szeretettel és megbecsüléssel.

Ütő Lajos 92 évet élt, mindvégig friss szellemi és fizikai állapotban. 1977. július 1-jén, halála előtt még hivatástudatról, szolgálatról, szeretetről, Istenbe vetett hitről beszélt.

Korának elismert, egyháza által megbecsült lelkipásztora és esperese volt, sokak példaképe, úgy halt meg, ahogyan élt.

ÜTŐ LÁSZLÓ

A passió Torockón

Csécs Márton torockói lelkész így köszöntötte a kolozsvári vendégeket: „a passió hazaérkezett”.

Húsvét nagyhetén, szerdán, a kolozsvár-belvárosi gyülekezet Unisono kórusa és a Kolozsvári Magyar Opera néhány énekese Torockóra látogatott, és előadta azt a passiót, amelyet Péterffy Gyula teológiai zene-tanár 1958-ban az unitárius gyülekezetek számára dolgozott át a reformáció után folyamatosan énekelt régi passiók alapján.

Különös élmény volt megszólaltatni Jézus szenvedéstörténetét Péterffy Gyula szülőfalujában, Torockón, ahol már gyerekkorában együtt énekelte édesap-

jával, id. Péterffy Gyula kántor-tanítóval, illetve Szentábrahámon nagyapjával, Péterffy Mihály lelkéssel. Vallomása szerint a fennmaradt régi, egymástól eléggé különböző passiók tanulmányozása után az általa Torockóról olyan jól ismert dallamot részesítette előnyben – ezért érkezett „haza” a passió.

Minket, unitáriusokat büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy a reformáció után csak nálunk maradt meg a passióéneklés nagyszerű hagyománya napjainkig.

Bár a református gyülekezetek is ragaszkodtak a nagypénteki passióénekléshez, a 18. században a „puritánus”, majd a „racionalista” egyházi vezetőség hosszú és – sajnos – eredményes harcot indított betiltására.

Az első tiltó rendelkezést 1705-ben hozták, majd 1711-ben Szatmáron is a közzsinat így rendelkezik: „Decantatio Passionis Dei tollitur”.

A gyülekezetek továbbra is elvárták a kántoraiktól, hogy énekeljék nagypénteken a passiót:

„...parantsollyuk Kegyelmednek, mint Ekklesia szolgájának, mivel látjuk azt, hogy abban babona nem találtatik, hanem egész Isteni tisztelet is benne talátnak, hogy elmulás nélkül mongya Kegyelmed.” (1766, Peröcsény) A szokolyai hívek ugyancsak 1766-ban így érvelnek: „...ha értelmes kedvessen hangzó ének szóval énekeltetik a Passió, igen épületesnek és hasznosnak tartjuk annyival is inkább, mert ez a Keresztről való Tudomány, mely az egész Keresztyén vallásnak fundamentuma...”

A tiltásnak csak 1780 után mondható, hogy eredménye lett a tiszántúli, dunántúli, Duna-melléki református egyházkerületekben.

Erdélyben viszont nincs ilyen tiltó rendelkezés, így 1921-ig sok helyen énekeltek nagypénteken a passiót.

Vásárhelyi János, a későbbi református püspök dési lelkészsége idején így vélekedett: „a passió nem protestáns zenei alkotás, s éneklésének gyakorlata a katolikus egyházból hozzánk átszármazott szokáson alapszik”. Éppen ezért javasolta a passióéneklés mellőzését. Kolozsváron a Farkas utcai templomban 1934-ig énekeltek a passiót. Széken 1947-ig élt a hagyomány.

Dr. Bárdos Kornél zenetudós 1971-ben közölte passiókutatói eredményeit, és hangsúlyozta:

„A protestáns passió Európában egyedülálló zenei érték, a magyar középkorból ismert variáló zenei technikát őrizte meg. Az unitárius egyház egyáltalán nem bántotta ezt a hagyományt, így megőrizte és táplálta tovább.”

Meggyőződésem, hogy lelkészeink és híveink tisztában vannak azzal, hogy a passió egyházi szertartásaink talán legmeghatóbbja. Nagypénteken segít mindannyiunknak megélni az ember Jézus szenvedéseit, iránta érzett szeretetünket, és segít meggyászolni kereszthalálát.

Kolozsváron megszakítás nélkül minden évben előadták a passiót. Eleinte, évszázadokkal ezelőtt a kántor énekelte két részletben: délelőtt és este. 1958 után már alkalmi kórus és jó hangú hívek vállalták a passió eléneklését. Torockón Útő Gyula kántor énekelte néhány évvel ezelőtt is.

Köszönjük a torockóiaknak a meghívást és a kedves fogadtatást. Számomra nagyon megható volt ott énekelni, ahol évtizedeken keresztül idősebb Péterffy Gula, a nagyapám énekelte gyönyörű bariton hangján.

Csak remélni tudjuk, hogy a több évszázados hagyományt egyházközségeink továbbéltetik, és nagypénteken mindenhol elhangzik a passió.

PÉTERFFY ENIKŐ

Érdemes-e jónak lenni?

Meghökkenve hallottam nemrég: nem érdemes jónak lenni! Talán pillanatnyi elkeseredésében jelentette ki az illető, amit talán nem is így gondolt vagy gondol ma már, mert valójában jó ember.

De ki a jó ember, a türelmes? Ki az, akit tisztességesnek, megbízhatónak, erősnek nevezhetünk? Hiszen az adottság velünk születik, amely olyan állandó, hogy semmi esetre nincs alávetve sem a változó világnak, sem a ránk zúduló csapásoknak. Még kevésbé a pillanatnyi futó hangulatoknak. Ha valaki csak azért jó, és csak azért tisztességes, mert ezt méltányolják, az szerepet játszik, és nem alapelve a jóság. Sokan csak érdekből jók, de ezen a maszkon hamar átlát az ember. Mert a jóság és a tisztesség önmagáért van, nem is lehet más soha, semmilyen körülmények között.

A rossz ember, a csalafinta, a furfangos és elvetemedett lélek is megjavulhat. Nem is szabad, nem is jó gyanakodni rá. Mert míg tudja tartani a tisztesség frontját, addig segíteni kell őt ebben a tiszteletre méltó törekvésben. Ha visszaesik, hamar rásütheti a bélyeget a társadalom, hogy gyenge volt, mindig is magában hordta a gyűlölködés csíráját.

Aki alapvetően jó, így teremtette az Isten, az nem adhatja fel ezt az értékét, mert egész egyszerűen elválaszthatatlan jellemétől. A jó és becsületes lélek számára halált jelent a boldogulásnak az a sikeres formája, amelyet a rosszak és gonoszak választanak. A jóság és tisztesség csak a maga tiszta levegőjében tud lélegzetet venni. Elmaradhatatlan jó barát, vigasztal és bátorít, jelenléte mosolyt fakaszt az ajkon, és lerombolhatatlan, mint a nap az égen.

Túlterhelés idején, amikor a szív majdnem megszakad, s amikor a könnyek is lánggra akarnak lobbanni,

akkor meginoghat a jóság is. Ilyenkor el kell tudni viselni a sorsot. Az ember ilyenkor kicsit csendesebb lesz, önkéntelenül a fal mellett megy, dús hajában elhalnak az első színes szálak. Elbúcsúzik néhány ingatag illúzió, leválik róla valami apró, fényes köd, megtanul hallgatni és élesebben látni. És megérzi, hogy pajzsot kell építenie magára, védőburkot, keményebb lesz, becsukódik, már nehezebben nyílik meg mások előtt. Vedekezik és megerősíti önmagát. És higgadtan megkérdezheti jobbik felétől, hogy rossznak lenni érdemes-e?

A rossz: hideg, kopár és kietlen. Rögtön kiderül, hogy rossz se tud lenni. Hajlamai egyre sürgetőbben terelik a jóság felé. Mert hinni kell, sóvárogva, hangosan és álmunkban is, ünneplések mámorában is, hű-

nek kell maradnunk megmásíthatatlan alaptermészetünkhöz: a jósághoz.

Koldusokkal találkozunk nap mint nap, akik nem élhetnének adakozás és szeretet nélkül. Gondoljunk arra, hogy mi is bármikor beállhatunk a szemérmes koldusok nagy tömegébe! Esetleg odakönyörögthetjük magunkat bárki jó ember tűzhelye mellé. Legyen hát büszke mindenki, hogy sokszor ki tudta állni a tűzpróbát, amikor „szívében még a lángsugarú nyár” égett, egészsége virágzó volt, akarata pedig töretlen. Ezért hát bátran kijelenthetjük: egész életünkben érdemes jónak lenni, mert a megpróbáltatás ma rajtam, holnap esetleg rajtad, s ezen csak a jók képesek könnyíteni!

GÁLFALVI GÁBOR

SZERETETSZOLGÁLAT

Közlemény a Gondviselés Segélyszervezet 2017. évi közgyűléséről

• A Gondviselés Segélyszervezet 2017. április 29-én Székelykeresztúron tartotta idei közgyűlését 35 személy részvételével. A tanácskozás fő részét a közelmúltbeli szeretetszolgálati tevékenységek ismertetése képezte. A közgyűlés számbavette és értékelt mindazt, amit az anyaszervezet és a területi fiókszervezetek (magyarországi, Hargita megyei, háromszéki, Brassó megyei tagozatok) az elmúlt évben az egyes szakterületeken megvalósítottak.

A beszámolókból is kitűnt az együttműködés fontossága az egyházközségekkel, az egyháztársadalmi testvérszervezetekkel, az önkormányzatokkal és más szakmai partnerekkel. Az anyaszervezet pénzügyviteli jelentéseinek elfogadása után a közgyűlés Nagy László (Marosvásárhely) megválasztásával töltötte be az elnökségben megüresedett helyet. A közgyűlést több támogató is megtisztelte jelenlétével. Székely-

udvarhely önkormányzati elöljárói, Gálfi Árpád polgármester és Orbán Árpád alpolgármester kifejezték együttműködési szándékukat a városukban tervezett szociális programjainkat illetően.

A közgyűlést megelőző napon a Gondviselés Segélyszervezet munkatársai és önkéntesei szintén a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban megszervezett szakmai műhelymunkán vettek részt. A jelenlévők négy csoport keretében áttekintették az egyházi szeretetszolgálat különböző szakterületein megvalósult jó példákat, valamint a kiteljesedést elősegítő tennivalókat. Az első napot Gergely István római katolikus lelkipásztor előadása zárta, amely által a csíksomlyói Csibész mozgalom árva, félárva és kallódó gyermekek felpártolása terén végzett három évtizedes tevékenységét ismertette.

A GONDVISELÉS SEGÉLYSZERVEZET ELNÖKSÉGE

Családok hete Brassóban

ANDRÁSI ERIKA

• „A kötelék, mely igaz családod összefűzi, nem a vér, hanem az egymás élete iránti tisztelet s a benne lelt öröm.” (Richard Bach)

A brassói unitárius egyházközségek által életre hívott *családok hete* (május 6–14.) rendezvénysorozat azzal a céllal jött létre, hogy a családra, a családi élet szépségére, fontosságára és lélekmegtartó erejére hívja fel a figyelmet.

A Gondviselés Segélyszervezet brassói fiókszervezetével partnerségben szervezett rendezvény első napján az unitárius gyülekezeti központban előkerült a legendáriumosok *Kalandozzunk Székelyföldön!* társasjátékának udvari változata, amelyre azonnal rákattantak a gyerekek. Fazakas Szabolcs, a Székelyföldi Legendárium ötletgazdája hozta el a rajzfilmeket, és mutatta be a teljes legendáriumos csomagot. Vasárnap ünnepi istentiszteleten köszöntöttük az édesanyákat és a nagymamákat.

Nagyon tanulságos volt a hétfő délutáni beszélgetés a *Gyerek a családban* témában, amelyet Szotyori Réka és Markó Annamária óvodai pedagógusok vezettek. Egy óvodát kezdő kisgyerekek elég tudnia egyszerű, hétköznapi önállósági elemeket, nem kell olvasnia, írnia. A végkövetkeztetés, amit levontunk, hogy a fő nevelési közeg egy gyerek számára nem az óvoda és az iskola – ezek is fontosak, mert tudásanyagot adnak át – hanem elsősorban a család. E programmal párhuzamosan a gyerekek a *Magyar népmese klubban* közösen tekinthették meg népmeséink gyöngyszemeinek rajzfilmesített változatát, majd színezéssel és az elmaradhatatlan meglepetésajándékkal zárult a délután.

Kedden a felnőttekkel a vegyes házasság kérdéskörét boncolgattuk. Szász Ferenc tiszteletes felvezetőjében röviden egypár aktuális adatot ismertett térségünk, Erdély és az összmagyarság vonatkozásában, majd különböző kutatások következtetéseit osztotta meg az érdeklődőkkel. Nagyon sok érdekes tapasztalatot és élményt osztottak meg a résztvevők. Az összegzésben megfogalmazódott, hogy létfontosságú a vegyes házasságban egymás kultúrájának alapos megismerése, tisztelete és elfogadása, a nemzeti identitás megőrzése és átadása a gyerekeknek, valamint az egyensúly megtartása a két nyelv használatában a családon belül, vigyázni kell, hogy egyik se kerüljön domináns szerepbe. A közösség alapvető kötelessége pedig az, hogy olyan élettereket alakítson ki és éltesen, ahol a vegyes házasságból származó gyerekeknek is lehetőségük nyílik gyakorolni, élményszerűen megélni magyarságukat. A felelősségmindannyiunké, és kinek-kinek a maga részét fel kell vállalnia! A felnőttprogrammal párhuzamosan ezúttal is gyerek-

foglalkozás zajlott, Kiss Zita vezetésével a népi motívumok festésébe kóstolhattak bele a kicsik. A kezdeti lelkesedés mindvégig kitartott, nagyon szép munkák készültek.

Szerdán a *helyi termék és a család egészsége* volt a témája a sajtókóstolóval egybekötött előadásnak, amelyet Lázár László lövétei közösségfejlesztő és sajtókészítő tartott. A szokásostól eltérő világszemléletet sugárzó előadásból megtudhattuk, hogy minden élelmiszer információhordozó: magában hordja annak a tájnak, az ott lakó embereknek az információit és mintegy reakcióit is az ott élők által jelzett hiányokra. Tehát nem mindegy, hogy honnan származó, milyen körülmények között termelt élelmiszert fogyasztunk, és az sem, hogy hogyan. A helyi termékek hatalmas előnye, hogy az itt születő emberek genetikai állományával egybecsengő információs anyagot tartalmaznak, „lelkiséggel” töltöttek, és ezáltal az egészséges életforma megtestesítői. Betekintést nyerhettünk a sajtékészítés fortélyaiba is, és ugyanabból az alapanyagból származó négyféle sajtot is megízlelhettünk, megismerve mindenik sajátos történetét. Az est külön meglepetését képezte a szentábrahámi gyógynövényes kert termékcsomagja, amely több mint 50-féle teát, közel húsz fűszernövényt és négyféle gyógynövényes fűszersót foglalt magában. A tartalmas délután mindannyiunk szívében és elméjében érzéseket és gondolatokat indított el, amelyek továbbgyűrűzve segítenek majd a megfelelő döntéseket meghozni táplálkozásunk és élelmiszereink vonatkozásában. Ezen a napon az aprókat a *Bogyó- és Babóca-filmklub* várta, ahol kedvenc mesehőseik ismert és ismeretlen kalandjait követhették nyomon a nagy vásznon. A nagyobb gyerekeket a Soós Anna Mária tanító által vezetett játszóház várta, ahol staféta-, ügyességi és rengeteg mozgásos játékot próbálhattak ki.

Csütörtökön a felnőtteket az András Benedek lelkes által moderált kerekasztal-beszélgetés várta, amelynek témája a nagy család, annak szépségei és örömei voltak. Meghívottai Györgyi Zolt, Kincses Kálmán és Kincses Olga, Koszta István és Koszta Enikő, valamint Dimény András és Dimény László testvérek voltak. A nagyon közvetlen és jó hangulatú beszélgetés folyamán megfogalmazódott, hogy egy gyerek életében a legnagyobb ajándék a testvér/testvérek; és a tévhitell ellentétben – ha véletlenül valami történik a szülőkkel, ki neveli fel a sok gyereket – a legnagyobb biztonságot a nagy család jelenti, hiszen a nagyobb testvérek gondját viselik a kicsiknek. Meghívottaink véleménye szerint sokkal könnyebb több gyereket nevelni, mint egyet, hiszen a nagyobbak besegítenek, a ruhák átadhatók, stb.; ugyanakkor a te-

hetséges és zseni emberek közül meglepően sokan nagy családok 4., 6. vagy éppen 8. gyerekeként jöttek a világra. A nagy család örömforrás, feltölt energiával és szépségei nap mint nap beragyogják a családtagok életét, hiszen a nagy családban még a fájdalom is megoszlik, az öröm pedig meghatványozódik. Közösségi szempontból megmaradásunk záloga a gyerek és a nagy család. A gyerekeket két program is várta: Kincses Olga néptáncoktató vezetésével népi gyermekjátékokkal, dalokkal és az udvarhelyszéki tánc alapjainak ismerkedhetek meg a gyerekek; a szünetekben az udvari legendáriumos játék külön ínycsínaknak számított a kicsik körében. Az este a Cickom énekegyüttes három dalos pacsirtája – Kincses Gyöngy, Kincses Ilka és Györgyi Csillag – rövid műsorával zárult, akiknek tisztán csengő hangja és mosolya beragyogta az estét.

Pénteken Majla Géza óvodapedagógussal, pszichológussal az apa családbeli szerepéről beszélgettünk. A Prosperitas Vitae Egyesület munkatársaként is dolgozó szakember szakmai tapasztalata, ismeretei mellett gyakorló édesapaként az apaság kihívásairól, szépségeiről is vallott. Az interaktív beszélgetés során nagyon sok tapasztalat és gyakorlati nehézség is megfogalmazódott a jelenlévők részéről. Elengedhetetlen egy gyerek életében az apa jelenléte. Az élő minta a legmeghatározóbb: az, hogy az apa hogyan viselkedik, milyen szerepköröket vállal fel a családban, meghatározza a gyerek későbbi életének lényegi vonatkozásait, mind a párválasztás, mind a későbbi apaság terén. Ugyanakkor nagyon fontos a következetesség, valamint az, hogy minél többet játsszon, „gyúrja” gyerekeit, minél aktívabban része legyen a gyerekek életének. Fontos, hogy összebújjon a gyerekekkel, hogy bohókás legyen, de a kellő szigor is helyet kell hogy kapjon, hiszen a korlátok megtapasztalása és ismerete rendkívül fontos a gyerekek életében. Ha egész nap távol is van az apa a családtól, nagyon fontos, hogy az esti mesét vállalja, és az aznapi ölelés is meglegyen. Napjainkban most már egész terápiák épülnek a testi érintés, a közelség fontosságára, valamint a gyerekekkel való aktív együttlétekre. Az előadás ideje alatt Dénes Izabella vezette a játszóházat, ahol a festés, a színezés volt a főszerep, valamint a palástos labdajátéké.

Szombaton az időjárás miatt kevesebben voltunk jelen, de így is jó hangulatban zajlottak az események. Két meghívott vendégünk, Sándor István és Török Emőke családtámogató szakemberek élménydússá, tanulságossá varázsolták ezt az esős, hideg, szomorúságos délutánt. A gyerekek és a felnőttek külön-külön, ki-ki a maga szintjén megismerkedhettünk a Gary Chapman által kidolgozott szeretetelmélettel és annak gyakorlatával. Chapman munkája során azt tapasztalta, hogy a párok egymás iránti szeretetüket, megbecsülésüket különböző módon fejezik ki, de

gyakran hiába, mert a másik fél nem érti. A szakember rájött, azért nem működik a kommunikáció ezekben az esetekben, mert a másik fél nem arra a szeretetkifejeződésre, szeretetnyelvre érzékeny, amellyel a párja közelít felé. Ötféle szeretetnyelvet különböztet meg: elismerő szavak, ajándékozás, szívességek, minőségi idő, testi érintés/ölelés. Minden személynél más-más a fő, valamint a másodlagos szeretetnyelv. Ahhoz, hogy egyensúlyban legyünk önmagunkkal, elengedhetetlen, hogy a szeretettankunk tele legyen. A családnak mint rendszernek az egyensúlya az egyének szeretettankjának állapotától függ; ezen belül is a férj és feleség egysége, szeretettankjának kiegyensúlyozottsága határozza meg az egész családi rendszer egyensúlyát. A délután a jelen lévő családokból csapatok formálódtak, és több játék keretében megtapasztalhatták e szeretetnyelvek közlési módját, értelmezését. A sok nevetés, taps, mosoly, drukk mind-mind fokozták a hangulatot, kortól függetlenül mindannyian valóban kikapcsolódtunk, feltöltődtünk. A játék végén a csapatok értékes nyereménycsomagokat vehettek át. Az est megkoronázásaként Székely Miklós és Hajnalka, valamint Szalkai Károly és Ágota felcsiki táncokat mutattak be a jelenlévőknek, előadásukkal hiteles példát állítva a tánc összeforrasztó, kapcsolatépítő erejéről.

Vasárnap, a családok nemzetközi napja alkalmából és a rendezvény záróakkordjaként ünnepi istentisztelet keretében köszöntöttük a 25, illetve 50 éve házasokat, ezzel is felhívva a figyelmet a házaseslet szépségeire és örömeire, de nehézségeire is, valamint a családok közösségmegtartó erejére.

A kilencnapos rendezvénysorozaton 158 gyerek és 356 felnőtt vett részt. A rendezvény fő támogatója a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., de anyagilag segítettek a BIBAS Group és a SAVERO Kft., természetbeni támogatással pedig a Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör és a datki unitárius egyházközség. Ez úton is köszönjük lelkes támogatóink anyagi és természetbeni hozzájárulásait!

Tájékoztatás az EKT első évnegyedi üléséről

GYERŐ DÁVID

• Az Alaptörvény az Egyházi Képviselő Tanácsot (EKT) döntéshozó, felügyelő és végrehajtó hatóságként határozza meg, amely a Zsinat, illetve a Főtanács ülései közötti időszakokban vezeti az Egyházat. Az EKT általában negyedévente ülésezik – az idei első ülés március 10-én volt Kolozsváron.

Mindjárt az első tárgykör kiemelkedő szervezeti hatásköröket érintett, az EKT ugyanis megtárgyalta, majd elfogadta a Főtanács július 7-i és a Zsinat október 28-i ülésének tárgysorozatát. A háromévenként ülésező Zsinat idéni ülésére a reformáció 500 éves évfordulójának unitárius megünneplése jegyében kerül sor, a napirenden ezért a lelkésszentelési istentisztelet és úrvacsoraosztás mellett egy ünnepélyes nyilatkozat is szerepel a reformáció örökségének méltatásáról. Az EKT továbbá határozatba foglalta, hogy az előző zsinati választások után három évvel a püspök tartson beszámolót az elmúlt három év munkájáról, különös tekintettel a meghirdetett célkitűzések és a ma valóságai közötti összefüggésekre.

A szeretetszolgálatról szóló jelentés kapcsán az a kérdés merült fel, hogy miután a Gondviselés Segélyszervezet Erdélyben egyre szakmaibb munkát végez, vajon szervezeti értelemben a feltételek biztosítottak-e a munka növelésére. A vitaindító hozzászólás szerint közjogi értelemben a segélyszervezet jogi személyiségéhez az Egyháznak nincs köze, amit az egyesület tagjai sorába való belépéssel kellene orvosolni. Az EKT ezért határozatban kérte fel az EKT Elnökségét: készítse elő annak feltételeit, hogy a Magyar Unitárius Egyház váljon a Gondviselés Segélyszervezet tagjává.

A fejlesztési ügyosztály tárgysorozatán két kiemelkedő napirend szerepelt. A főhatósági jegyzőkönyvek egyházi nyilvánossága tárgyában az EKT előbb hatályon kívül helyezte a főhatósági határozatok tárának megjelentetéséről szóló korábbi döntését, majd elrendelte, hogy a Zsinat, a Főtanács és az EKT üléseiről az Unitárius Közlönyben tudósítás műfajú tájékoztatás jelenjen meg, amely tartalmazza az érdemi tárgyú határozatokat, valamint a döntéshozatal megértéséhez szükséges összefoglalókat. A határozat kiterjed arra is, hogy a Főhatósági Hivatal az adatvédelmet szavatoló feltételekkel biztosítja a hozzáférést a Zsinat, a Főtanács és az EKT üléseinek jegyzőkönyvéhez a Zsinat, a Főtanács és az EKT tagjainak, valamint a főhatósági ülések állandó meghívottjainak.

Az egyházi jogszabály-módosítás sürgősségének megállapítása rendjén beszámoló hangzott el az előkészítő bizottság által elvégzett munkáról, valamint a Jogügyi Bizottság és a Felsőfokú Fegyelmi Bíróság véleményezéséről. Ezek alapján az Elnökség határozattervezetet fogalmazott meg, amelyben azt javasolta

az EKT-nak, hogy 2017-ben ne tűzzön jogszabály-módosítást a Főtanács napirendjére. Ennek indokai között ott volt az idő rövideje, mivel alig három hónap állt volna a részletező szakmai munka rendelkezésére, továbbá az a tény is, hogy a 2018. év ünnepi jellegéhez nem talál a jogszabály-módosítási tevékenység. Kiderült az is, hogy az előkészítő munka nem tudta megvizsgálni egy pár olyan szabályzatnak az előírásait, amelyekkel kapcsolatban módosítási javaslatok érkeztek. Az EKT mérlegelte az egyházi jogszabályok módosításának indokoltságát, sürgősségét és halasztóhatóságát, és elhatározta, hogy a Főtanács 2017. július 7-i ülésének napirendjére nem javasol jogszabály-módosítást.

A gazdasági jellegű határozatok közül kiemelkedő az Egyház 2016. évi központi zárszámadásának egyhangú elfogadása. A hivatali előterjesztés a 2016. évet jó évnek nevezte, azzal a megjegyzéssel, hogy bizonyos előírások kereteit továbbra sem sikerül betartani. A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleménye az volt, hogy az ügyosztályok figyeljenek jobban oda a költségkeretek határainak betartására, és javasolta, hogy év közben az EKT ne módosítsa a költségvetés kereteit. Az EKT tudomásul vette a székelysombori leányegyházköztség kéréseit ingatlan eladása, valamint vásárlása tárgyában, továbbá megbízta az Elnökséget, hozza a leányegyházköztség tudomására, hogy az ingatlaneladási és -vásárlási folyamatban szabálytalanságokat követett el, hiszen a kérés a tényleges eladás, illetve vásárlás elindítása után közel két évvel jutott az EKT elé. Az EKT ezért megbízta a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot, valamint a gazdasági előadó-tanácsost egy hasonló helyzeteket megelőző, védelmi intézkedésre néző javaslat előkészítésével. Végül a Nyugdíjintézet tevékenységéről készített jelentés kapcsán az EKT jóváhagyta a Nyugdíjintézet 2016. évi zárszámadását és 2017. évi költségvetését, továbbá jóváhagyta a Nyugdíjintézet Tanácsának kérését, hogy a nyugdíjpont értéke legyen 1030 lej, f. év február 1-jei hatállyal.

A délután során került sor az unitárius lelkészképzés helyzetének tételes ismertetésére, amelyet az EKT egy korábbi ülésén rendelt meg. Az ismertetést a teológiai tanárok tették meg, négy fő területre bontva: intézeti és szervezeti vonatkozások, oktatási program, spirituális-lelki egyéni és közösségi formálódás, valamint gyakorlati képzés. Az előterjesztéseket követően az EKT tagjai kérdéseket fogalmaztak meg, és értékelték e tematikus ülésrész megtartásának kezdeményezését.

Az Egyházi Képviselő Tanács következő ülésére június 9-én kerül sor, tárgysorozatából többek között a Főtanács július 7-i ülésének előkészítése emelkedik ki.

NŐK VILÁGA

Nőszövetségi körí közgyűlések

• A Kolozs-Tordai Egyházkör nőszövetségi képviselői április 29-én Magyarorszáton gyűltek össze, hogy számot adjanak múlt évi tevékenységeikről a közgyűlés keretében. Tíz nőszövetségből kb. 50-en voltak jelen, beleértve a házigazdákat is.

A zászlós bevonulás után Bodor Rozália Piroska tordatúri lelkész áhítata hangolt rá az aznapi együttlétre. Keresztesi Polixéna körí elnök üdvözlő szavai után Balázs Tamás helyi lelkész gazdagító együtt töltött időt kívánt. Dimény József esperes a hit szükségességéről beszélt, Dimény Csilla Júlia UNOSZ-elnök értékelte, hogy a jelenlevők fontosnak tartották a személyes találkozást.

Alsófelsőszentmihály, Bágyon, Kolozs, Kolozsvár, Komjátszeg, Kövend, Magyarorszáton, Sinfalva, Torda, Tordatúr képviselőitől hangzottak el beszámolók, a többi nőszövetség tevékenységéről a lelkészi jelentések alapján hallhattunk. Sajnos, Kolozsváron megszűnt a szövés hozzáértő fiatalabb személyek hiányában, de örömmel nyugtáztuk, hogy van, ahol külön működik az anyák iskolája fiatalabb tagokkal, hogy színdarabot adnak elő, vagy épp előadásokat látogatnak, máshol kirándulásokat szerveznek, ott vannak a települések jeles napjain – falunapok, Kolozsi Magyar Napok, Együtt Isten völgyében találkozók –, együtt sütnék-főznek, vendégeket fogadnak, időseket látogatnak.

A záró istentiszteleten Bodor Piroska lelkész Lk 5,1–4 alapján hirdette az evangéliumot, ünnepi műsorral köszöntötték a résztvevőket a magyarorszátiak. Ezután Sigmund Julianna *A szellemi, lelki, testi egység* c. előadásában hangsúlyozta, hogy pozitívan kell élni az életet, és még időskorban is fontos az öngondoskodás.

PÁLFI ILDIKÓ

„A világot csak szeretve lehet jobbá tenni”, s a jelentésekből az tűnik ki, hogy a nők a különböző unitárius gyülekezetekben fáradságot nem ismerve azon munkálkodnak, hogy szeretetük, áldozatos munkájuk által szebbé tegyék gyülekezeteink életét.

A székelykeresztúri körí közgyűlésünket április 29-én tartottuk Siménfalván, 64 nő jelenlétében. A találkozást Szén Sándor lelkész áhítata nyitotta meg, ezt követte Szén Csilla verses összeállítás az anyanyelvápolásról *A nyelv csak élve tündököl* címmel.

A templomi összejövetelt a gyerekek műsorával és fényképezéssel zártuk. A kultúrotthonban tartalmas előadásban volt részünk, Makkai-Ilkei Ildikó bencédi lelkész nő Ilkei Ferenc I. világháborús levelezésén keresztül a világháborús éveket idézte fel.

Ezt követően a gyülekezetek képviselői beszámoltak éves tevékenységeikről, majd mindenki feltöltőd-

ve tért haza. Köszönjük a szervezést a siménfalvi nőtestvéreinknek!

SZÁSZ-CSEREY KATALIN

A Küküllői Egyházkörben május 6-án tartottuk évi nőszövetségi közgyűlésünket. 12 egyházközségből 10 képviselő jelent meg. Szász Tünde helyi lelkész és 9 lelkes nőszövetségi tag fogadta a 90 résztvevőt.

A nőszövetségek képviselői a színes zászlókkal és egy-egy szál virággal vonultak be a templomba, az összetartozás jelképeként. A bethlenszentmiklósi elnök köszöntőbeszéde után átadta a körí vándorabroszt a szőkefalvi nőszövetségnek, amit a szószéken helyeztek el egyévi megőrzésre. Szász Tünde lelkész áhítatának felemelő üzenete volt: „Ti vagytok a föld sója... ti vagytok a világ világossága”. Péterfi Erika társelnök ismertette és megszavaztatta a napirendet.

Szentgyörgyi Sándor esperes köszöntőbeszéde után Szász Tünde lelkész ismertette Szőkefalva történelmét.

A kör évi jelentését Udvari Margit titkár olvasta fel. Csiki Klára pénztáros felolvasta a pénzügyi jelentést. Következett a küldöttek beszámolóinak felolvasása, elfogadása. Az UNOSZ-elnök köszöntő levelét Péterfi Erika társelnök olvasta fel.

Szünet után ünnepi istentiszteletre hívtak a harangok. Szász-Cserey Katalin firtosmartonosi lelkész prédikált, a kántori teendőket pedig Dezső Margit Hajnalka, a magyarsárosi egyházközség énekvezére látta el. Az istentiszteleten részt vettek a helyi református felekezetűek is, akikkel jó kapcsolatot tart a helyi nőszövetség. Czirmai Gyöngyi gyogyepedagógus-pszichológus előadása következett *Beszédhibás gyermekek* címmel. Gyermeknevelési tanácsokat adott és a sérült gyermekek segítéséről szolt.

A helybeliek köszöntő műsora és az ifjúsági szervezet zenekarának szereplése után Péterfi Erika záróbeszédében meleg szavakkal köszöntötte az édesanyákat.

UDVARI MARGIT

A székelyudvarhelyi körí nőszövetségi közgyűlést május 6-án tartottuk. Minden a megálmodott forgatókönyv szerint működött: az időjárás májusi, tavaszi, a Báró Hajna Nőszövetség tagjai vendégszeretően fogadtak. Nagy élmény a találkozás, megállapítjuk, milyen szépek is vagyunk népviseletben, és mintha többen lennénk, mint tavaly, szám szerint 152-en!

A zászlóanyák bevonultak az indulóra, Mihály Melinda és Rüs Domokos helyi lelkész köszöntötte a közgyűlés résztvevőit. Majd Simó Sándor esperes üdvözölt mindenkit Gyergyószentmiklóstól Városfalváig,

kiemelve az anyai szeretet örök megmaradását, köszöntve a nőket anyák napja alkalmából is. A homoródszentmártoniak átadták a vándorabroszt, ami az itteni úrasztalát fogja díszíteni egy éven át. Gálfi Árpád, Székelyudvarhely polgármestere köszöntője után Asztalos Klára tolmácsolta Dimény Csilla UNOSZ-elnök üdvözlését. Simó Melinda köri elnök az évi találkozó fontosságát emelte ki, és felajánlotta a perselypénzt az UNOSZ-nak. A beszámolója mottója: Az ember úgy dolgozzon, hogy szórakoztassa a jó Istent! Mind a 21 nőszővetségben tényleg úgy dolgoznak a nők, hogy öröm nézni: kézimunkáznak, kirándulnak, betegeket látogatnak, farsangolnak, csomagokat készítenek, vendégeket, testvérgyülekezeteket fogadnak, világimanapot szerveznek, sütnék-főznek, ünnepelnek. Helyenként színdarabot tanulnak vagy előadást szerveznek, dalárdában énekelnek.

Littasi Csilla bemutatta a vendéglátó Báró Hajna Nőszővetséget. Különös színfoltja volt a találkozónak a *Jöjj, énekelj velünk* című dal eléneklése Tódor Éva régi nőszővetségi társunk gitárkíséretével.

Az ünnepi istentiszteletet Sipos Mónika Rebeka nagymedeséri lelkész tartotta, aki a szerető szolgálat fontosságát hangsúlyozta a nők munkájában. A *boldogság színskáláit* ismerhettük meg Telmann Enikő mentálhigiénés szakember előadásából. A pozitív pszichológia jelenlegi ismeretei szerint negyven százalékban szándékos tetteink, viselkedésünk határozzák meg elégedettségünket, az, hogy mivel töltjük mindennapjainkat, 5 százalék pedig genetika. Téves elképzelésünk van a boldogságról. Azt várjuk el, hogy folyamatosan boldogok legyünk! De a test, lélek, szellem egységet kell alkotson. Kell a biztonság, kell a védettség, kell a szeretet, a munka, a sikerélmény. Tehetségünket használjuk ki, magasabb cél felé törekedjünk, másokért szolgáljunk! Mert egy boldog ember barátságosabb, nagyobb az önbizalma, egészséges, optimista. Végül pedig ki használjuk az erősségeinket, gyakorolni a megbocsátást, köszönetet mondani több mindenért, mert az Istenbe vetett hit a leghasznosabb dolog, az engedelmesség a legjobb áldozat.

Nagy élményt jelentett Szász Hunor tájékoztatása az *Erdélyi panoráma* című körképről, amit a Haáz Rezső

Múzeumban láthattunk. Jan Styka lengyel festő (eredetileg 15 × 120 méteres) alkotása az 1849. március 11-én vívott nagyszabású csatáról hasonló a Feszty-körképéhez. A lengyel festményt 1898-ban mutatták be Budapesten. Mivel a festményt nem vásárolták meg, a művész feldarabolta, úgy kezdte értékesíteni. 18 darabot vásároltak vissza, Ópusztaszeren is kiállították, most Bem szülővárosából, Tarnówból hozták Udvarhelyre. Különleges kiállítást láthattunk, köszönet érte.

Jövő év május első szombatján Homoródkarácsonyfalván találkozunk!

SZÉKELY ERZSÉBET

A Marosi Egyházkör nőszővetségei május 13-án a szentháromsági egyházközségben tartották évi közgyűlésüket, egy időben a Marosi Egyházkör egyházi közgyűlésével.

A kezdő áhítaton közösen vettek részt, azután a nőszővetségek képviselői külön vonultak, és megtartották közgyűlésüket, amelyen 9 helyi nőszővetség részéről 65-ön voltak jelen. A közgyűlést Kecskés Noémi köri nőszővetségi elnök nyitotta meg és vezette. Köszöntések hangzottak el Hegedűs Tivadar helyi lelkész és Dimény Csilla UNOSZ-elnök részéről.

Gergely Orsolya, a marosvásárhelyi Unitarcoop Alapítvány munkatársa az alapítvány szociális tevékenységéről tartott előadást, valamint olyan tevékenységek számbavételéről, amelyeket az egyházközségekben végeznek a nőszővetségek vagy a jövőben végezni tudnának. Fontosnak tartotta, hogy a szociális munkával foglalkozó szervezetek, mint a Gondviselés Segélyszervezet, az Unitarcoop Alapítvány és a helyi nőszővetségek együttműködjenek. A hozzászólások rávilágítottak arra, hogy a legnagyobb odafigyelésre az egyedül élő időseknek van szükségük.

A megjelent nőszővetségek ismertették beszámolóikat, szóban és írásban számot vetettek az elvégzett munkával, és kifejezték szándékukat, hogy továbbra is tevékenyen jelen legyenek az egyházközségek életében. Az egyházköri közgyűlés tagjaival közösen a templomban ünnepi istentiszteleten vettek részt, meghallgatva Jakabházi Béla Botond nyárádgálfalvi lelkész felemelő prédikációját.

DIMÉNY CSILLA

Belső utakon – újra

Július 11–14. között kerül sor arra a kirándulásra, amelyre szeretettel várjuk keblitanácsosainkat és nőegyleti tagjainkat. **A kirándulás célja a debreceni unitárius gyülekezet meglátogatása.** Debrecenbe menet megállunk **Nagyszalontán**, hogy a 200 éve született Arany János szülővárosát meglátogassuk. **Debrecenben** a házigazdákra bízunk magunkat, hogy bemutassák nekünk városukat, majd

megkeressük a a debreceni gályarabok emlékművét és a fürdőhelyet is.

Hazafelé meglátogatjuk Ady Endre szülőházát **Érdmindszent**en.

A részvételi díj 580 lej, amely tartalmazza az utazási költséget, három éjszakai szállást, három reggelit, három vacsorát és három ebédet. A részvételi díj nem tartalmazza a múzeumok belépődíját.

Jelentkezni a 0751 129 286-os telefonszámon vagy a szkingareka@gmail.com elérhetőségen lehet.

IFJÚSÁGI OLDAL

Színpadon

Az *Oroszlánkirály* a Sepsiszentgyörgyi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet legsikeresebb színdarabjai közé sorolható. 2016 nyarán nagy sikert aratott az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet színjátszó találkozásán, ahol második helyezést ért el. Mindenki gondolata, ötlete, tanácsa benne van a darabban, és talán ezért is aratott nagy sikert. Legutóbb Vargyason és Felsőrákoson léptünk fel. Ezen a két településen a közönség nagy része gyerekekből állt, amit nem bántunk, mert csodálattal és nagy lelkesedéssel fogadták a darabot. Ezzel a két fellépéssel még jobban összerázódott a csapat. Számunkra ez a darab biztat arra, hogy harcoljunk a

helyünkért a világban, ahogyan Szimba is tette, miután Zordon kiűzte őt a saját világából. Megtanít a múlt alapján döntéseket hozni, amik a jó útra térítenek, és biztat, hogy a jó mindig győzedelmet arat. „A múlt néha fájhat, de tanulva belőle jó döntéseket hozunk” – mondja az oroszlánkirály. Ez a darab vágyaink, álmaink, gondolataink megtestesítője, ezért is vagyunk büszkéek rá, és büszkéek arra, hogy mind Vargyason és Felsőrákoson, mind Fogarason és Sepsiszentgyörgyön előadhattuk, és megmutathattuk, hogyan működünk együtt csapatként, amit nagyrészt az *Oroszlánkirály* darabunknak köszönhetünk.

SZABÓ ESZTER
SZABÓ LÓRÁNT

A Marosi Egyházkör olimpiája

A történet Nyáradgálfalván kezdődik, ahol nyitott kapuk fogadták rendezvényünket. Áprilisban megújul minden, nemcsak a természet, hanem a fiatalok jókedve és vidámsága is. A hosszas téli ünnepek és sok-sok evés-ivás után eljött a mozgás ideje is. Tökéletes alkalom, hogy fiataljaink olyan feladatok elé álljanak, amelyekhez mind a fizikai, mind a szellemi erejükre szükség volt.

Az igazság az, hogy bár egykoron – ahogy mi becézzük – Maros körből indult ez a sportnap-ötlet, idén eléggé kis számban vettek részt a fiatalok rendezvényünkön, ezért a különböző egyletekből érkező fiatalokat két csoportra osztottuk: A és B, avagy Citrom és Narancs. Ezekhez társult a szervezők csapata, akik a bohókás hangulatért voltak felelősök, nem a győzelem volt a cél számukra. A fiatalok a focival kezdték a napot, amely fiúkat és lányokat egyaránt bevont a játékba. Személyes véleményem, hogy ez volt az a sportág, amely a legtöbb mosolyt csalta versenyzőink arcára.

Továbbá fiataljaink a kötélhúzás, zsákban ugrás, sprint, staféta, és akadálypálya kihívásait teljesítették. A játékokhoz szolgáló energiát szakácsaink biztosították, akik gulyást készítettek. Jókedvünket még a szemerkélő eső sem szeghette. A nap végére mindannyian neveltünk azon, hogy mennyire diadalittas zárásra számítottunk a nap elején, ám a végére nem az volt a cél, hogy melyik csapat győz, hanem az, hogy egymást segítsük, ha valaki elesne, egymás viccein

nevezzünk, és együtt győzzük le a versengés vágyát. Legnagyobb meglepetésünkre, meglátogatott az a veterán csapat, amely egykoron megálmodója és első kivitelezője volt a sportnapoknak vagy, ahogy újonnan nevezzük, a Maros kör olimpiának.

Olyan rendezvényt akartunk szervezni a fiataloknak, ahol próbára tehetik fizikai és szellemi erőnlétüket. Nem titkolt célunk továbbá arra ösztönözni az ifjúságot, hogy rendszeresen mozogjanak, meg szeretnénk mutatni nekik, hogy a sport fontos és hasznos. Azt szeretnénk volna, ha ez a fajta csapatmunka kicsit összefogja a fiókegyleteket, és segít fejleszteni a közös munkát. Úgy gondolom, rendezvényük elérte a célját.

Köszönjük mindenkinek, aki valamilyen formában segítette rendezvényünket!

JENEI ÁRON

Gyülekezetek számára úrvacsorai kelyhek, keresztelőpoharak, kenyérosztó tálak, illetve kancsók készítését (finomezüstből vagy a megrendelő által rendelkezésre bocsátott anyagból), javítását és tisztítását vállalom. Emellett önből készült egyházi tárgyak restaurálásával is foglalkozom. Érdeklődni a 0264 433 241-es, 0765 128 601-es, illetve a (0036)20 3168 217-es magyarországi telefonszámon lehet.

IMREI IMRE ötvösmester (Kolozsvár)

Kálvin János <i>A keresztény vallás rendszere</i> című művéből idézünk: „Isten ugyanis nem egyforma állapotra teremt mindenkit, ...” (Folytatás a rejtvényben.)				A folytatás első része	Lakrész!	Ha lakók foglalják el, ez történik (be...)	Nem amott!	Akár	... King Cole, énekes volt	Északi sarkok!	Málta autójele	Mesterség elsajátítása titokban	Földre hull			
				Hidrogén								Farmermárka				
				Vegyteni									Magasra tart			
A folytatás befejezése	Méter	Ahhoz a helyhez rögzít	Liter	Régi úrmérték					Férfinév							
	Dohányzik			Lassítás					Tova							
Beteget gondoz				Balti nép					Régi magyar női név							
				Sugár					Vegyianyag							
Angol fiúnév			Lusta					Fen								
			Egyfajta időmérő					Névmás								
Matt, fényelnyelő				Gyep			Előd			Lyuk a jégen			Szerelmi légyott			
				Tág			Kis szék			Strázsza						
Keveset evő								Zöld az elején!			Kén vegyjele		Portugál autójel			
								Gyógyít, rég			Részben leég!		A tóba kerget			
A folytatás második része											Falusi bács					
											Csontjelzője lehet					
Sportfogadás				Ide áll a barométer!						Jól vág						
				Villanyégő						Részben átment!						
Foszfor vegyjele	Strázsál					Veteményes					Német folyó					
	SMS küldéséhez kell!					... Angeles					Véredény					
Űrmanó		Rövid sláger							Nagyság							
		Kutatóterem							Francia énekes (Salvatore)							
Az egyik világtáj			Zsófia, becézve				A -ve párja			Ide-oda mozgató						
			Magad				Angol nemes			Észak						
Levelet elkészítő					Kard-féleség						Nagy felhajtás					
					Kis házikó						Dél-Afrika sportjele					
Hitvány ló				Liter		Török tiszt volt				Fába véső						
				Bunkó része!		Köszönés				A nagy varázsló						
Román terepjáró volt			Van ilyen lap is					Város Bosznia-Hercegovinában								
			Névmás					Hungary								
	Z															

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: dr. Czire Szabolcs főszerkesztő, dr. Andorkó Júlia Eszter szerkesztő

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Forrai Tibor (keresztrejtvény), Barothi Brigitta (ifjúsági oldal), Márkó László (médiareferens, honlap), Nagy Henrietta (gyermekoldal), Szabó László (Szeretetszolgálat)

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Dénes Gabriella

Készült a kolozsvári Idea Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264 593 236/(0)264 595 927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Gál György Attila**, tel.: 0264 596 478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhoz előtti hónap **15-e**. Kéziratokat nem örzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

BARANGOLÓ

Isten országában

Magyar Unitárius Egyház
2017. évi egyetemesek
nyári táborai

8-11 évesek, jún. 27. - júl. 2.
VÁRFALVI GYERMEKTÁBOR

12-14 évesek, júl. 3-9.
VÁRFALVI IFJÚSÁGI TÁBOR

8-15 évesek, szept. 3-8.
IVÓI GYERMEKTÁBOR
(Egyeztetés alatt)

Idén konfirmáltak, júl. 10-16.
KONFIRMANDUSOK
MOZGÓTÁBORA
Kolozsvártól
Nagyajtaig

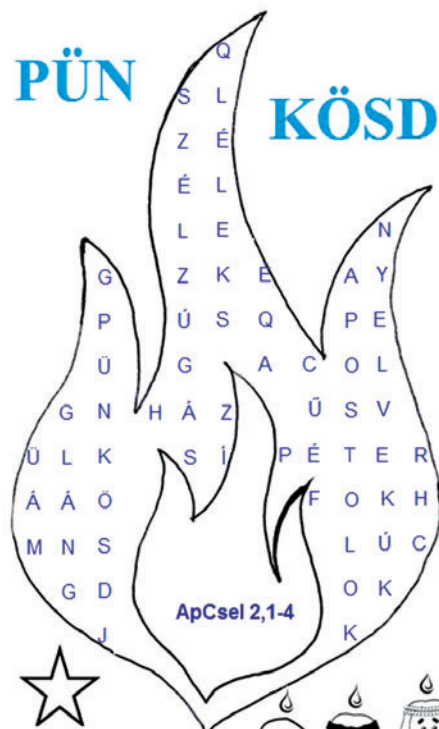
16+ évesek, júl. 24-30.
„VIA UNITARIANA”
GYALOGLÓ TÁBOR
Hargitai tanyavilág

Kedves Barangolók!

Fény kúszik a fák közé, amely megvilágítja az avar alatt szunnyadó életet, és a mi barangoló életünket pedig lélek tölti meg pünkösd ünnepének közeledtével. A húsvéti utunkon megláthattuk, hogy Jézus nem hazudott akkor, amikor azt mondta, hogy ő az élet, hiszen minden év ünnepén az ő tanításában erősödhetünk meg, felismerhetjük, hogy az ő tanítása nyomán éljük mindennapjainkat. Pünkösd ünnepe pedig ettől lesz értékes, hogy nekünk, unitárius barangoló gyermekeknek és felnőtteknek is megadatik az a lélek, amely egykoron a tanítványokra kiáradt és megtöltötte őket azzal az isteni erővel, amely mindig velünk van, csak nem mindig ismerjük fel.

Kedves Barangolók, éreztétek az isteni szikrát önmagatokban, azt, hogy mi mind az Ő szeretett gyermekei vagyunk!

Júniusi memóriakártya

„Amikor pedig eljött a pünkösd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mind egyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.”

lyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mind egyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.”

PÜN
KÖSD
SZÉLZÚGÁS
HÁZ
NYELVEK
LÁNG
LÉLEK
PÉTER
APOSTOLOK

Keresd meg a fenti szavakat a lángban!

nekik, hogy szóljanak.”

Élni csak nyitott szívvel érdemes

• Gergely Edó írásai nem ismeretlenek az *Unitárius Közlöny* és az *Unitárius Kalendárium* olvasói előtt, hiszen alkalomról alkalomra mély, elgondolkodtató sorok jelennek meg tollából.

A *Vadkéken táncoló elefántok* című kötete (Kolozsvár, 2016, Ábel Kiadó) több szempontból is elgondolkodtató, elsősorban a címe miatt. Mi a csudára utal ez a színeszetikus kép? – horkan fel bennünk az értetlenség. A karcsú könyvecske magyarázattal szolgál: nem véletlen, hogy ez a szókép lett a kötet címe, hiszen azt tömöríti magába, amit a csokorba gyűjtött írások világitanak meg. Mit kezdünk az élettel, a saját életünkkel? Fel merjük vállalni azt, akik vagyunk? Merünk nyitott szívvel, a sérülések kockázatának vállalásával élni? Fel tudjuk fedezni saját létünk ajándék voltát? Meg tudjuk érezni azt a boldogságot, amit pusztán létünk jelent? A kisgyerekek még nem gond, hogy az elefántját kékre színezi a szürke helyett. A felnőtt miért akar úton-útfélen megfelelni a nem szíve szerinti elvárásoknak? A kisgyerekek még tudja, mi az, önfelédten ténykedni, beleveszni a történések forgatagába. A cím valószínűleg arra sarkall, hogy keressük meg azt az énünket, aki mer kísérletezni, keresni, mert kíváncsi a világra, magára, másokra, és nem hátrál meg elvárások, ítélezések miatt. Ha nincs bennünk életöröm, milyen életet élhetünk?

Aztán a borító is szöveget üthet a fejünkbe: ugyanbiza mi ez a harsány felvétel? Hát illik ilyen ugrabugrálás, levegőben röpködős fotó bármiféle könyvborítóra? Ha túlteszük magunkat az első meghökkenésen, talán eszünkbe jut,

hogy befogadói elvárásainkat is kondicionálják – talán titkon szirupos filmeket nézünk, giccses nippeteket törölgetünk, bár tudjuk, a társadalom, az iskola, az elfogadott kánon értéktelennek tartja mindezt. Ameddig számot tudunk adni a magunk ízléséről, amíg nem felejtjük, hogy mi az, amit a külvilág, s mi az, amit mi magunk tartunk szépnek, ameddig elismerjük mindezek létjogát, még közünk van a művészet éltető szabadságához.

A kötet fülszövegéből megtudhatjuk, hogy a könnyed, rövid, ám mégis tartalmas írások a *Cimborá* folyóiratban jelentek meg először. Újabb előítéletünk incselkedhet velünk: á, hisz ezek gyerekeknek, kamaszoknak íródtak! Ha a cím olvastán eszünkbe jutott, milyen volt gyermekként festegetni, talán a szövegek eredeti kontextusa elindít minket a világot nyiladozó értelmével izlelgető, ismergető, máskor elítélő, megvető, de mindig kíváncsi szemlélő kamasz énünk felé.

A kötet külön érdekessége, hogy illusztrációkat is találunk mindegyik szöveg mellett, ezáltal egy másik médiumban, a kép világában is megpróbálhatjuk körülhordozni tekintetünket. A felvételeket Sütő Zsolt készítette.

A szövegek könnyen magukkal ragadnak, hiszen a közvetlen stílus, az olvasóval való párbeszéd elevelegének fenntartása, a szóképek, a nyelvteremtő ereje iránti érzékenység, az érintett témák (virtuális valóság, nyilvánosság és magánszféra, az elme játszmái, féltékenység, bátorság, időkezelés, nyitottság, szülő-gyerek kapcsolat, baráti kötelékek, testkép, identitás, normák, nevelés, tanulás, lélek stb.) tartalmas olvasgatást ígérnek.

UK

Ambrus Lajos ny. tanár (Korond), **Andrási Erika** gyógypedagógus (Brassó), **Bálint Benczédi Ferenc** püspök (Kolozsvár), **Dimény Csilla** UNOSZ-elnök (Alsófelsőszentmihály), **Fülöp Júlia** ifjúsági lelkész (Kolozsvár), **Gálfalvi Gábor** ny. igazgató (Alsóboldogfalva), **Gyerő Dávid** főjegyző (Kolozsvár), **Jenei Áron** ifjúsági köri képviselő (Marosvásárhely), **Koppándi Botond Péter** teológiai tanár (Kolozsvár), **Makkai-Ilkei Ildikó** lelkész (Bencéd), **Pálfi Ildikó** nőszövetségi elnök (Sinfalva), **Péterffy Enikő** ny. tanár (Kolozsvár), **Szabó Adél Júlia** lelkész (Kálnok), **Szabó Eszter** diák (Sepsiszentgyörgy), **Szabó Lóránt** diák (Sepsiszentgyörgy), **Szász-Cserey Katalin** lelkész (Firtosmartonos), **Székely Erzsébet** (Gyergyszentmiklós), **Udvari Margit** egyházköri nőszövetségi jegyző (Magyarsáros), **Útő László** ny. tanár (Székelykeresztúr)